INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTÉRIUM

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTÉRIUM

TANTERVI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Az autóbuszvezetői és a tehergépkocsi-vezetői alap- és továbbképzési képesítésre felkészítő szaktanfolyamok számára

2020.

A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 4. § (2) 27. pontjában kapott felhatalmazás alapján az autóbuszvezetői és a tehergépkocsi-vezetői alap- és továbbképzési képesítésre felkészítő szaktanfolyamok tantervét és vizsgakövetelményeit az alábbiakban határozom meg.

Budapest, 2020. január 23.

Prof. Dr. Palkovics László innovációs és technológiai miniszter nevében és megbízásából:

Mikulás Róbert s. k.
főosztályvezető

Készítette:
Innovációs és Technológiai Minisztérium
Közlekedéspolitikáért Felelős Államtitkárság
Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság
Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztály
Hatályos: 2020. január 23.

I. Tartalomjegyzék

I. Tartalomjegyzék 3
II. A képzés célja, feladata, követelményrendszere 5
A képzéssel kapcsolatos adatok 6
III. Óraterv 8
A. Autóbuszvezetői alapképzés - DA 8
B. Autóbuszvezetői továbbképzés - DT 8
C. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont alapképzés - CDA 9
D. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont továbbképzés - CDT 9
E. Tehergépkocsi-vezetői alapképzés - CA 10
F. Tehergépkocsi-vezetői továbbképzés - CT 10
G. Kiegészítő autóbuszvezetői alapképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKA 11
H. Kiegészítő autóbuszvezetői továbbképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKT 11
I. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői alapképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKA 12
J. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői továbbképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKT 12
K. Tolmácsos vagy OKJ tehergépkocsi-vezetői alapképzés – CAIO 13
IV. Általános módszertani útmutató a képzéshez 14
V. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója 15
A. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés - BSZAVK 15
B. Előírások alkalmazása - EAK 18
C. Egészségügyi, közúti közlekedés- és környezeti biztonság, szerviz logisztika - EKKKBSZLK 21
D. Járművezetés a közúti forgalomban – JVEZCK, JVEZDK 24
E. Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek – JGKICK, JGKIDK 26
F. Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen – SPECVCK, SPECVDK 28
VI. Vizsgakövetelmények 34
A. Autóbuszvezetői alapképzés - DA 34
B. Autóbuszvezetői továbbképzés - DT 34
C. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont alapképzés - CDA 35
D. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont továbbképzés - CDT 35
E. Tehergépkocsi-vezetői alapképzés - CA 36
F. Tehergépkocsi-vezetői továbbképzés - CT 36
G. Kiegészítő autóbuszvezetői alapképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKA 37
H. Kiegészítő autóbuszvezetői továbbképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKT 37
I. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői alapképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKA 38
J. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői továbbképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKT 38
A. Tolmácsos vagy OKJ tehergépkocsi-vezetői alapképzés - CAIO 39

B. Tolmácsos vagy OKJ autóbuszvezetői alapképzés - DAIO 39
Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei 40
A. A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés - BSZAVSZ 40
B. Előírások alkalmazása - EASZ 41
C. Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika - EKKKBSZLSZ 42
D. Autóbuszvezetői kiegészítő ismeretek - DKIEGSZ 43
E. Tehergépkocsi-vezetői kiegészítő ismeretek - CKIEGSZ 44
F. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés – BSZAV 45
G. Előírások alkalmazása – EA 46
H. Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika - EKKKBSZL 47
I. Esettanulmány - ET 48
J. Járművezetés a közúti forgalomban autóbusszal - JVEZD 49
K. Járművezetés a közúti forgalomban tehergépkocsival - JVEZC 54
L. Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek autóbuszvezetők részére - JGKID 59
I. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés 59
II. Előírások alkalmazása 60
III. Egészségügyi, közúti közlekedési biztonság, szerviz, logisztika 61
M. Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek tehergépkocsi-vezetők részére - JGKIC 63
I. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés 63
II. Előírások alkalmazása 64
III. Egészségügyi, közúti közlekedési biztonság, szerviz, logisztika 65
N. Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen – SPECVC, SPECVD 67

II. A képzés célja, feladata, követelményrendszere

A képzés célja

A szaktanfolyam célja a közúti közlekedés biztonságának a javítása, az autóbusz és tehergépkocsi-vezetők gazdaságos és környezetkímélő vezetési szemléletének a kialakítása a 2003/59/EK irányelv iránymutatásai alapján annak érdekében, hogy az alapképzés és a továbbképzés eredményeként megfelelő szakértelemmel rendelkezzenek munkájuk magasabb szintű, biztonságosabb elvégzése érdekében. Az alapképzési és továbbképzési szaktanfolyamon a részvétel kötelező, amelynek célja, hogy a járművezetők sajátítsák, illetve mélyítsék el a személy- és áruszállítással kapcsolatos feladatok ellátásához - és a vizsgához - szükséges alapvető elméleti, vezetéstechnikai és gyakorlati ismereteket.

A képzés feladata, követelményrendszere

A szaktanfolyam során a következő készségeket és képességeket kell a járművezetőknek elsajátítaniuk, fejleszteniük annak érdekében, hogy képesítésük révén megfelelő szintű szakértelemmel rendelkezzenek:

- a közúti közlekedés és a gépjárművezető biztonságának javítása, azon tevékenységek időtartama alatt is, amelyeket a gépjárművezető akkor végez, amikor a jármű áll,
- ésszerű üzemanyag-felhasználás,
- defenzív járművezetés, veszélyfelismerés, megelőzés,
- a gépjárművezető tudásának és gyakorlati kompetenciájának olyan szintet kell elérnie, hogy a megfelelő engedélykategóriába tartozó járművet – tekintettel annak jellegzetességeire – teljesen biztonságosan tudja vezetni.

A képzéssel kapcsolatos adatok

1. A képzés megnevezése: Az autóbuszvezetői és a tehergépkocsi-vezetői alap- és továbbképzési képesítésre felkészítő képzés

2. A képzést előíró jogszabályok

   2.1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény

   2.2. A díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról szóló 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet

   2.3. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet

3. A képzés minimális időtartama

Szaktanfolyam kódja	A tanfolyam megnevezése	Minimálisan kötelező óraszám
DA	Autóbuszvezetői alapképzés	44 óra*
DT	Autóbuszvezetői továbbképzés	35 óra*
CDA	Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont alapképzés	66 óra*
CDT	Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont továbbképzés	47 óra*
CA	Tehergépkocsi-vezetői alapképzés	44 óra*
CT	Tehergépkocsi-vezetői továbbképzés	35 óra*
DKA	Kiegészítő autóbuszvezetői alapképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában	26 óra*
DKT	Kiegészítő autóbuszvezetői továbbképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában	17 óra*
CKA	Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői alapképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában	26 óra*
CKT	Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői továbbképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában	17 óra*

*Az óraszám előírás a tantermi elméleti képzésben megvalósuló tanfolyamra értendő. Az e-learning rendszerű oktatás keretében szervezett tanfolyamokon a hallgatók egyéni haladási időigénye határozza meg az egyes tantárgyakra fordítandó időt.

Az alapképesítést a kötelező szaktanfolyami részvétel és az azt követő vizsgakötelezettség sikeres teljesítésével lehet megszerezni. A szaktanfolyam, illetve az azt követő vizsgakötelezettség vonatkozhat
a) az autóbuszvezetői, vagy a tehergépkocsi-vezetői alapképesítés megszerzésére,

b) az autóbuszvezetői és a tehergépkocsi-vezetői alapképesítés együttes, összevontan történő megszerzésére,
c) az autóbuszvezetői alapképesítés megszerzésére érvényes, 1 éven belül szerzett tehergépkocsi-vezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés esetén,
d) a tehergépkocsi-vezetői alapképesítés megszerzésére érvényes, 1 éven belül szerzett autóbuszvezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés esetén.

A szaktanfolyami kötelezettség teljesítése

Aki a szaktanfolyam megkezdésétől számított egy éven belül nem tesz minden tárgyból sikeres vizsgát, annak a szaktanfolyamot és a vizsgát meg kell ismételnie.

III. Óraterv

A. Autóbuszvezetői alapképzés - DA

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	10
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	10
Gyakorlat	JVEZDK	Járművezetés a közúti forgalomban	10
	JGKIDK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2
	SPECVDK	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

B. Autóbuszvezetői továbbképzés - DT

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	10
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	10
Gyakorlat	SPECVDK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	5

C. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont alapképzés - CDA

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	15
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	15
Gyakorlat	JVEZCK + JVEZDK	Járművezetés a közúti forgalomban	10+10
	JGKICK + JGKIDK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2+2
	SPECVCK + SPECVDK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

D. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont továbbképzés - CDT

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	15
	EAK	Előírások alkalmazása	12
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	15
Gyakorlat	SPECVCK + SPECVDK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	5

E. Tehergépkocsi-vezetői alapképzés - CA

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	10
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	10
Gyakorlat	JVEZCK	Járművezetés a közúti forgalomban	10
	JGKICK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2
	SPECVCK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

F. Tehergépkocsi-vezetői továbbképzés - CT

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	10
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	10
Gyakorlat	SPECVCK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	5

G. Kiegészítő autóbuszvezetői alapképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKA

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	5
	EAK	Előírások alkalmazása	2
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	5
Gyakorlat	JVEZDK	Járművezetés a közúti forgalomban	10
	JGKIDK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2
	SPECVDK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

Az autóbuszvezetői alapképesítés megszerzésére irányuló szaktanfolyam esetén érvényes, 1 éven belül szerzett tehergépkocsi-vezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

H. Kiegészítő autóbuszvezetői továbbképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKT

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	5
	EAK	Előírások alkalmazása	2
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	5
Gyakorlat	SPECVDK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	5

Az autóbuszvezetői továbbképzési képesítés megszerzésére irányuló vizsgák esetén érvényes, 1 éven belül szerzett tehergépkocsi-vezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

I. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői alapképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKA

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	5
	EAK	Előírások alkalmazása	2
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	5
Gyakorlat	JVEZCK	Járművezetés a közúti forgalomban	10
	JGKICK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2
	SPECVCK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

A tehergépkocsi-vezetői alapképesítés megszerzésére irányuló szaktanfolyam esetén érvényes, 1 éven belül szerzett autóbuszvezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

J. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői továbbképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKT

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	5
	EAK	Előírások alkalmazása	2
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	5
Gyakorlat	SPECVCK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	5

A tehergépkocsi-vezetői továbbképzési képesítés megszerzésére irányuló vizsgák esetén érvényes, 1 éven belül szerzett autóbuszvezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

K. Tolmácsos vagy OKJ tehergépkocsi-vezetői alapképzés – CAIO

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	10
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	10
Gyakorlat	JVEZCK	Járművezetés a közúti forgalomban	10
	JGKICK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2
	SPECVCK	Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó 35 841 02 azonosító számú Tehergépkocsi-vezető megnevezésű középfokú szakképesítés-ráépülés, valamint a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 12. § (2) bekezdés szerinti vizsgák esetében.

L. Tolmácsos vagy OKJ autóbuszvezetői alapképzés – DAIO

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	BSZAVK	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	10
	EAK	Előírások alkalmazása	10
	EKKKBSZLK	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	10
Gyakorlat	JVEZDK	Járművezetés a közúti forgalomban	10
	JGKIDK	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek	2
	SPECVDK	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen	2

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó 35 841 01 azonosító számú Autóbuszvezető megnevezésű középfokú szakképesítés-ráépülés, valamint a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 12. § (2) bekezdés szerinti vizsgák esetében.

IV. Általános módszertani útmutató a képzéshez

Az igények figyelembevételével a tantervben megjelöltnél nagyobb óraszámban is oktathatók az egyes témakörök, az itt szereplő óraszámokat kötelezően előírt minimumnak kell tekinteni.
A szaktanfolyam során figyelembe kell venni az utóbbi évek közlekedési gyakorlatát, a pozitív és negatív jelenségeket, a jellemző közlekedési balesetek okait, a bíróságok állásfoglalásait. Törekedni kell, hogy a képzés az értelemre és az érzelemre egyaránt hasson, igazolja, hogy a jogkövető viselkedésnek előfeltétele a szabályok ismerete és annak belátása, hogy ezek a szabályok jók és hasznosak.
Az elméleti tantárgyak eredményes oktatásához nélkülözhetetlen a változatos módszerekkel végzett szemléltetés. A videoprogramok, falitábla-sorozatok, írásvetítő fólia készletek mellett javasoljuk egyéb eszközök: modellek, makettek, metszetek, valós szerkezetek, számítógépes animációk stb. felhasználását.

A szaktanfolyamot meghirdető képzőszervek nyújtsanak segítséget az egyéni tanuláshoz, adjanak írásbeli tájékoztatást a felkészüléshez, amely tartalmazza:

- az önálló tanulás ajánlott ütemtervét,
- a tananyag feldolgozásának elősegítését szolgáló tanulás-módszertani tanácsokat,
- a tanuláshoz felhasználható segédanyagok (könyv, jegyzet, ellenőrző kérdések) beszerzésének helyeit.

V. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója

A tantárgyak felsorolása

A. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés - BSZAVK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy a gépkocsivezetők ismerjék a forgalomban részt vevő autóbuszokkal, tehergépkocsikkal és járműszerelvényekkel szemben támasztott műszaki és környezetvédelmi követelményeket. Értelmezni tudják a motor, a teljesítmény, a tüzelőanyag-fogyasztás jelleggörbék adatait. Ismerjék meg az erőátviteli rendszer szakszerű működtetését, hogy a tanultak alkalmazásával optimális szinten tudják tartani a tüzelőanyag-fogyasztást. Képesek legyenek az autóbuszokon, a tehergépkocsikon és járműszerelvényeken leggyakrabban előforduló meghibásodásokat felismerni, megelőzni.

Az előadónak – az autóbuszvezető, a tehergépkocsit- illetve a járműszerelvényt vezető felkészültségének megfelelően – differenciáltan kell megoldania az oktatási feladatokat.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy video lejátszó és televíziókészülék vagy számítógéppel és projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek illetve megszerzett gyakorlatok valamelyike szükséges:

- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész-, autógépész-, közlekedésmérnöki vagy az előzőeknek megfelelő üzemmérnöki oklevél,
- felsőfokú végzettség és a vonatkozó közúti járművezetői szakoktatói képesítés
    - „D1” vagy „D” kategóriás gyakorlati oktatásra (DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyamok esetén),
    - „C1” vagy „C” kategóriás gyakorlati oktatásra (CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamok esetén),
    - „C1” vagy „C” és „D1” vagy „D” kategóriás gyakorlati oktatásra (CDA, CDT szaktanfolyamok esetén),
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész-, autógépész-, közlekedési mérnök-tanári, vagy műszaki tanári oklevél,
- felsőfokú végzettség és 5 év szakirányú szakmai gyakorlat
    - autóbuszos személyszállítás végzésében vagy irányításában (DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyamok esetén),
    - közúti árufuvarozás végzésében vagy irányításában (CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamok esetén),
    - autóbuszos személyszállítás és közúti árufuvarozás végzésében vagy irányításában (CDA, CDT szaktanfolyamok esetén),
- forgalmi tiszti szakképesítés és legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Közös ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, CA, CT szaktanfolyamokhoz)

- Energiatakarékos és környezetkímélő járművezetés
  - a menetellenállások áttekintése
  - a jármű tehetetlenségének a kihasználása
- A motorok jelleggörbéi
  - a motor nyomatéki görbéje
  - a teljesítmény görbéje
  - a fajlagos tüzelőanyag-fogyasztási görbéje
- Az erőátviteli rendszer működése
  - sebességváltó-áttételi diagramok
  - optimális fordulatszám-tartomány a sebességváltáskor
- A haladási sebességfokozatok közötti optimum megteremtése
  - a sebességváltás
- A fordulatszámmérő használata
  - vezetés a fordulatszámmérő alapján
- A kipufogógázok utánkezelése
- A tüzelőanyag-fogyasztás optimális szinten tartása
- A különböző tüzelőanyagfajták, alternatív üzemanyagok
- Fékberendezés
  - a hidraulikus, vákuumos szervofék-rendszer sajátos tulajdonságai
  - a kétkörös légfékberendezés felépítése és működése
  - az üzemi és a tartósfék együttes használata
  - az üzemi és tartósfék használatának korlátai
  - fékezés lejtmenetben
  - az állóra fékezett kerekek következményei
  - a fékberendezés üzemzavarának a következményei
  - a fékberendezés ellenőrzése
- A menetbiztonság növelésére alkalmazott biztonsági rendszerek
  - blokkolásgátló berendezés (ABS)
  - kipörgés gátló berendezés (ASR)
  - elektronikus fékerő-szabályozók (EBS)
  - elektronikus stabilizáló program (ESP)
  - tartósfék-korlátozó (DBL)
  - sávtartó-asszisztens (SPA)
  - követési távolság-szabályozó, tempómat (ART)
  - fékasszisztens (BAS)
- A jármű stabilitása és súlypontja
- A jármű és a járműszerelvény raksúlyának, teljes térfogatának kiszámítása, a rakomány elosztása, tengely túlterhelésének következményei

Speciális autóbuszvezetői ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, DKA, DKT szaktanfolyamokhoz)

- Az autóbusz biztonsági berendezéseinek és ezek műszaki jellemzőinek a megismerése és működésük
- Az autóbuszra ható erők és az utasok hatása a menetbiztonságra
  - a tapadási kör
  - a dinamikus tengelyterhelés változások

    - a terhelés helyes elosztása és a terhelhetőség kiszámítása
- Az autóbusz biztonságos kezelése az elhasználódás mértékének a csökkentése és az üzemzavarok lehetséges megelőzése érdekében
- Az autóbusz karbantartása
- Az autóbusz környezetvédelmi felülvizsgálatával kapcsolatos ismeretek
- A hosszanti és oldalirányú mozgások kiegyenlítése, az út többi használójának figyelembevétele, megfelelő helyzet az úton, sima fékezés, kinyúló részek kezelése, különleges infrastruktúrák használata (közterület, fenntartott sáv), a biztonságos vezetés és a többi vezetői szerep ütközésének kezelése, kommunikáció az utasokkal, egyes különleges utascsoportok (fogyatékkal élők, gyermekek),
- Az utasok épségének megóvása, az autóbusz terhelésének megfelelő vezetési mód alkalmazása, figyelemmel
    - az utasok és a csomagok biztonságára
    - a menet közben ható erőkre
    - a megfelelő sebességi fokozat kapcsolására
    - a jármű terhelésére
    - az út-, a forgalmi, az időjárási és a látási viszonyokra
- Kapcsolattartás, alkalmazkodás, viselkedés az utasokkal, fokozott figyelem a gyermekekre, illetőleg a koruk, testi fogyatékosságuk vagy más ok miatt a saját biztonságukra ügyelni kellően nem képes személyekre

<u>Speciális tehergépkocsi-vezetői ismeretanyag (CDA, CDT, CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamokhoz):</u>

- A tehergépkocsi, és a járműszerelvény biztonsági berendezéseinek és ezek műszaki jellemzőinek a megismerése és működésük
- A tehergépkocsira és a járműszerelvényre ható erők és a rakomány hatása a menetbiztonságra
    - a tapadási kör
    - a dinamikus tengelyterhelés változások
    - a terhelés helyes elosztása és a terhelhetőség kiszámítása
- A tehergépkocsi és a járműszerelvény biztonságos kezelése az elhasználódás mértékének a csökkentése és az üzemzavarok lehetséges megelőzése érdekében
- A tehergépkocsi és a járműszerelvény karbantartása
- A tehergépkocsi környezetvédelmi felülvizsgálatával kapcsolatos ismeretek
- Csomagolás- és raklaptípusok
- A rögzítést igénylő áruk fő kategóriái, lekötési és rögzítési technikák, rögzítő hevederek használata, rögzítő eszközök ellenőrzése, kezelő berendezések használata, ponyvák felhelyezése és levétele
- A rakomány épségének megóvása, a tehergépkocsi és a pótkocsi terhelésének megfelelő vezetési mód alkalmazása, figyelemmel
    - a rakomány biztonságára
    - a menet közben ható erőkre
    - a megfelelő sebességi fokozat kapcsolására
    - a jármű terhelésére
    - az út-, a forgalmi, az időjárási és a látási viszonyokra

B. Előírások alkalmazása - EAK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy a személyszállítást és az áruszállítást végző gépkocsivezető megismerje és megtartsa a számára előírt rendszeres heti és napi pihenőidőket, ne vezessen szünet nélkül a megengedettnél hosszabb ideig, ami csökkenti a közúti biztonságot és rontja a munkakörülményeit.

Tanulja meg a menetíró készülék (tachográf) működtetését, az adatok tárolását, az adatletöltésre vonatkozó szabályokat, a közúti ellenőrzésnél tőle elvárt viselkedést. Ismerje a menetíró készülék kezelését, a használatának elmulasztásáért, nem megfelelő működtetéséért és az adatok meghamisításáért járó szankciókat. Szükséges, hogy a gépkocsivezetők legyenek tisztában a személy és áruszállítási tevékenységre vonatkozó engedélyek, szerződések szerinti kötelességek, speciális árukísérő okmányok, nemzetközi személy és áruszállítási egyezmények rájuk vonatkozó rendelkezéseivel, egyéb más közlekedési szabályok megszegésének a következményeivel, a bírságolás módjával, a pénzbüntetések nagyságrendjével.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy video lejátszó és televíziókészülék vagy számítógéppel és projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek illetve megszerzett gyakorlatok valamelyike szükséges:

- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész-, autógépész-, közlekedésmérnöki vagy az előzőeknek megfelelő üzemmérnöki oklevél,
- felsőfokú végzettség és a vonatkozó közúti járművezetői szakoktatói képesítés
    - „D1” vagy „D” kategóriás gyakorlati oktatásra (DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyamok esetén),
    - „C1” vagy „C” kategóriás gyakorlati oktatásra (CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamok esetén),
    - „C1” vagy „C” és „D1” vagy „D” kategóriás gyakorlati oktatásra (CDA, CDT szaktanfolyamok esetén),
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész-, autógépész-, közlekedési mérnök-tanári, vagy műszaki tanári oklevél,
- felsőfokú végzettség és 5 év szakirányú szakmai gyakorlat
    - autóbuszos személyszállítás végzésében vagy irányításában (DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyamok esetén),
    - közúti árufuvarozás végzésében vagy irányításában (CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamok esetén),
    - autóbuszos személyszállítás és közúti árufuvarozás végzésében vagy irányításában (CDA, CDT szaktanfolyamok esetén),
- forgalmi tiszti szakképesítés és legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Közös ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, CA, CT szaktanfolyamokhoz)

- A veszélyhelyzetek megelőzése a biztonsági előírások betartásával
- Balesetmegelőző intézkedések
- A vezetési és pihenőidőkkel kapcsolatos ismeretek
    - az 561/2006/EK, a 3820/85/EGK rendelet, a 3821/85/EGK rendelet és a 2002/15/EK irányelv alkalmazása és következményei
- Menetíró készülékek
    - az analóg tachográf működési elve
    - a digitális tachográf felépítése, működési elve
- A járművezető kötelezettségei a tachográf használatával kapcsolatosan
- A menetíró készülék hatósági ellenőrzése, használatának elmulasztásáért, nem megfelelő használatáért meghamisításáért járó szankciók
- A szabálysértések büntetési tételei, a vezetői engedély visszavonása
- Közúti közlekedési előéleti pont-rendszer, az utánképzés
- Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Európai Gazdasági Bizottsága előkészítésében 1968-ban létrehozott Bécsben aláírásra megnyitott Közúti Közlekedési Egyezmény és az Egyezményt kiegészítő európai Megállapodás a közúti jelzések, jelképek, útburkolati jelek meghatározása a nemzetközi közúti közlekedés megkönnyítésére, összehangolására
- A jogsértő közlekedési magatartás következményei, a szabálysértésekért, bűncselekményekért járó szankciók
- A közúti szállítás társadalmi körülményeinek ismerete
- A szállítási tevékenységre vonatkozó engedélyek, a szállításra vonatkozó szabvány szerződések szerinti kötelezettségek
- A szállítási szerződés részét képező dokumentumok elkészítése
- Nemzetközi szállítási engedélyek
- A nemzetközi közúti szállítási szerződésről szóló egyezmény szerinti kötelezettségek
- A gépjárművezetők jogai és kötelességei az alapképesítés és a továbbképzés tekintetében

Speciális autóbuszvezetői ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, DKA, DKT szaktanfolyamokhoz)

- Az autóbusz fedélzeti biztonsági és utastájékoztatási felszerelései
    - biztonsági övek, gyermekbiztonsági rendszerek
    - utastájékoztatási és kényelmi rendszerek
- A magyar közlekedés általános szabályaitól eltérő speciális külföldi jelzések és szabályok az autóbusz közlekedésben
    - közlekedési alap- és kiegészítő jelzőtáblák szín és jelentéstartalom szerint
    - útburkolati jelek
    - egyéb közúti szabályok
- A nemzetközi személyszállításban részt vevő gépkocsivezetők kötelezettségei az utasok okmányaival és a határátlépéssel kapcsolatban
    - a vámáru fogalma
    - határátlépés
- Egyes utascsoportok szállítása, jármű terhelése

Speciális tehergépkocsi-vezetői ismeretanyag (CDA, CDT, CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamokhoz):

- A tehergépkocsi fedélzeti biztonsági felszerelései

    - biztonsági övek
    - kényelmi berendezések
    - kommunikációs eszközök
- A magyar közlekedés általános szabályaitól eltérő speciális külföldi jelzések és szabályok a tehergépkocsi közlekedésben
    - közlekedési alap- és kiegészítő jelzőtáblák szín és jelentéstartalom szerint
    - útburkolati jelek
    - egyéb közúti szabályok
- A nemzetközi áruszállításban részt vevő gépkocsivezetők kötelezettségei a továbbított vámárukkal kapcsolatban
    - a vámáru fogalma, az áruforgalom ellenőrzése
    - határátlépés, speciális árukísérő okmányok
- Nemzetközi fuvarlevél elkészítése
- Szállítási tevékenységre vonatkozó engedélyek, áruszállításra vonatkozó szerződések szerinti kötelezettségek, szállítási szerződés részét képező dokumentumok elkészítése, nemzetközi szállítási engedélyek, a nemzetközi közúti áruszállítási szerződésről szóló egyezmény szerinti kötelezettségek, szállítmányozók,

C. Egészségügyi, közúti közlekedés- és környezeti biztonság, szerviz logisztika - EKKKBSZLK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy a gépkocsivezetők ismerjék meg a személy- és árufuvarozás piaci és gazdasági környezetét, a közúti balesetek elkerülésének a lehetőségeit, különösen az autóbuszra, a tehergépkocsira és a járműszerelvényre jellemző közúti és munkabaleseteket, valamint az ilyen rendkívüli eseményekben a gépkocsivezetők szerepét, a keletkezett károk erkölcsi, jogi és pénzügyi következményeit.

Kapjanak tájékoztatást a bűncselekmények, különösen az embercsempészet, az illegális bevándorlás megakadályozásának a módjáról, a megelőzési teendőkről, a saját és az üzemben tartó felelősségéről.

Legyenek képesek megelőzni a munkavégzésük következtében jelentkező egészségkárosodást. Ismerjék az ergonómia alapjait, az utasok és az áruk épségének a megőrzésére törekvő sebességmegválasztás és a biztonságos manőverezés szabályait, a szellemi és fizikai terhelés kulturált elviselésének a módszereit.

Tanulják meg az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás szempontjait, az alkohol hatását, a gyógyszerek és más szerek szedésének lehetséges következményeit, a fáradtság és a stressz hatását a szervezetükre és a közlekedés biztonságára.

Veszélyes forgalmi helyzetben ismerjék a baleset-megelőzés helyes módját, tűz és a jármű sérülése esetén pedig az utasok testi épségének vagy a szállított áruk megóvásához szükséges teendőket.

Szükséges, hogy a gépkocsivezető jó képet tudjon láttatni az őt foglalkoztató személy, illetve áruszállító vállalkozásról. A jó benyomás megteremtése érdekében lényeges, hogy hogyan viselkedik az utasokkal, milyen a jármű tisztasága, műszaki állapota, külső és belső esztétikai megjelenése

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy video lejátszó és televíziókészülék vagy számítógéppel és projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához az alábbi képesítések, végzettségek illetve megszerzett gyakorlatok valamelyike szükséges:

- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész-, autógépész-, közlekedésmérnöki vagy az előzőeknek megfelelő üzemmérnöki oklevél,
- felsőfokú végzettség és a vonatkozó közúti járművezetői szakoktatói képesítés
    - „D1” vagy „D” kategóriás gyakorlati oktatásra (DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyamok esetén),
    - „C1” vagy „C” kategóriás gyakorlati oktatásra (CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamok esetén),
    - „C1” vagy „C” és „D1” vagy „D” kategóriás gyakorlati oktatásra (CDA, CDT szaktanfolyamok esetén),
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész-, autógépész-, közlekedési mérnök-tanári, vagy műszaki tanári oklevél,
- felsőfokú végzettség és 5 év szakirányú szakmai gyakorlat

    - autóbuszos személyszállítás végzésében vagy irányításában (DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyamok esetén),
    - közúti árufuvarozás végzésében vagy irányításában (CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamok esetén),
    - autóbuszos személyszállítás és közúti árufuvarozás végzésében vagy irányításában (CDA, CDT szaktanfolyamok esetén),
- forgalmi tiszti szakképesítés és legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Közös ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, CA, CT szaktanfolyamokhoz)

- A haszongépjárművek helye, szerepe a hazai és nemzetközi szállításban
- A vállalkozások arculata
- A piac és a vállalkozás arculatának a jelentősége
- A gépkocsivezető, mint a járművet üzemeltető vállalkozás képviselője
- A gépkocsivezető szellemi és fizikai terhelésének csökkentése, mentális képességének megőrzése
- Az egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozás alapelvei
- A vezetési képességre hátrányosan ható szerek
    - alkohol
    - kábítószerek
    - gyógyszerek, betegségek
    - dohányzás
- A jármű biztonságos vezetésére képes állapotot befolyásoló tényezők
    - fáradtság, kialvatlanság
    - stressz
    - emberi kapcsolatok
- Veszélyhelyzetek
    - a veszély felismerése, váratlan események
    - a veszély elhárítása, a balesetek megelőzése
    - tennivalók baleset esetén, az utas testi épségének a megóvása
    - eljárás erőszakos cselekmények esetén
- Bűncselekmények, embercsempészet, illegális bevándorlás
    - megelőzési intézkedések
    - ellenőrzési listák
    - a felelősség kérdése
- Szerviz, logisztika

Speciális autóbuszvezetői ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, DKA, DKT szaktanfolyamokhoz)

- A személyszállító vállalkozások arculata
- Az autóbusz, mint a személyszállító vállalkozás névjegykártyája
- A gépkocsivezető, mint az autóbuszt üzemeltető vállalkozás képviselője
- A közúti személyszállítás más személyszállítási módok viszonylatában (vasút, személygépkocsi), közúti személyszállítást magukban foglaló különböző tevékenységek, határátlépés (nemzetközi szállítás), a közúti személyszállítással foglalkozó vállalatok főbb típusainak szervezési módja
- Az autóbuszvezető kötelességei
    - az utasok kényelmének és biztonságának a megteremtése

    - az autóbusz szabályos és biztonságos vezetése
    - az autóbusz hossz- és oldalirányú mozgásainak (gyorsulásainak) a megbecsülése
    - körültekintő és együttműködő járművezetői viselkedés a forgalom többi résztvevőjével szemben
    - a manőverek biztonságos végrehajtása, finom, óvatos fékezések, irányváltoztatások, a kocsiszekrény túlnyúlásainak figyelemmel kísérése
- Az autóbuszok biztonsági felszerelései

<u>Speciális tehergépkocsi-vezetői ismeretanyag (CDA, CDT, CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamokhoz):</u>

- A teherfuvarozó vállalkozások arculata
- A tehergépkocsi, mint az árufuvarozó vállalkozás névjegykártyája
- A gépkocsivezető, mint a tehergépkocsit üzemeltető vállalkozás képviselője
- A közúti fuvarozás más szállítási módok viszonylatában (verseny, szállítók), különböző közúti szállítási tevékenységek (szállítás ellenszolgáltatás fejében, saját számla, kiegészítő szállítási tevékenységek), a szállítási vállalatok és a kiegészítő szállítási tevékenységek fő fajtáinak szervezése, szállítási szakosodások (közúti tartálykocsi, szabályozott hőmérsékletű jármű stb.), az iparág változásai (a nyújtott szolgáltatások diverzifikációja, vasút és közút kombinálása, alvállalkozók stb.)
- A tehergépkocsi vezető kötelességei
    - a rakomány biztonságának a megteremtése
    - a tehergépkocsi, ill. járműszerelvény szabályos és biztonságos vezetése
    - a jármű hossz- és oldalirányú mozgásainak (gyorsulásainak) a megbecsülése
    - körültekintő és együttműködő járművezetői viselkedés a forgalom többi résztvevőjével szemben
    - a manőverek biztonságos végrehajtása, finom, óvatos fékezések, irányváltoztatások, a kocsiszekrény túlnyúlásainak figyelemmel kísérése
- A tehergépkocsik biztonsági felszerelései

D. Járművezetés a közúti forgalomban – JVEZCK, JVEZDK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy a gépkocsivezetők – feltételezhetően minimális gyakorlattal – felkészüljenek az alapképesítés megszerzéséhez szükséges forgalmi vizsgára. E vizsga követelményei hasonlóak a kategóriás vizsga követelményeihez, azonban a vezetés értékelésében jelentősebb hangsúlyt kap a biztonságos, előrelátó, kulturált, üzemanyag-takarékos és környezetkímélő vezetési stílus.

A járművezetés oktatását úgy kell szervezni, hogy a gépkocsivezető a tantárgyra előírt óraszám teljesítése során lehetőség szerint legalább két órát kanyargós, hegyvidéki utakon vezesse a járművet.

A közúti forgalomban történő járművezetés oktatása során a gyakorlati szakoktatónak a járműben kell tartózkodnia, kivéve, ha a kijelölt biztosító személy feladatát látja el. A gyakorlásra a vizsgaközpont által hitelesített, a tanuló nevére a képző szerv által a „Bizonylati Albumban” meghatározott módon kiállított vezetési karton jogosít. A vezetési gyakorlat tantárgy oktatása akkor minősül a közúti közlekedés szabályairól szóló rendelet szerinti oktatásnak, ha a vezetési kartont a szakoktató a „Bizonylati Album”-ban előírt szabályok szerint kitöltötte és a tanuló az egyes gyakorlati órák megkezdésekor és befejezésekor – a gyakorlati foglalkozás kezdete és befejezése pontos idejének feljegyzése mellett – saját kezűleg aláírta.

A foglalkozásokat vezető oktatónak a gépkocsivezetők felkészültségének megfelelően, differenciáltan kell az egyes manővereket, forgalmi helyzeteket gyakoroltatnia.

Tárgyi feltételek

- Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő
    a) autóbusz a DA, DKA, szaktanfolyam esetén, amely teljesíti legalább a „D1” kategóriára vonatkozó előírásokat,
    b) tehergépkocsi a CA, CKA szaktanfolyam esetén, amely teljesíti legalább a „C1” kategóriára vonatkozó előírásokat,
    c) az a) pont szerinti autóbusz és a b) pont szerinti tehergépkocsi a CDA szaktanfolyam esetén.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- a DA, DKA szaktanfolyam esetén „D” vagy „D1” kategóriában
    - érvényes vezetői engedély,
    - közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására érvényes engedély,
- a CA, CKA szaktanfolyam esetén „C” vagy „C1” kategóriában
    - érvényes vezetői engedély,
    - közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására érvényes engedély,
- a CDA szaktanfolyam esetén „D” vagy „D1” kategóriában és „C” vagy „C1” kategóriában

- érvényes vezetői engedély,
- közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására érvényes engedély.

Részletes tanterv

A feladatokat – a tanuló vezetői engedélyéhez igazodva –

- a DA, DKA szaktanfolyam esetén autóbusszal,
- a CA, CKA szaktanfolyam esetén tehergépkocsival,
- a CDA szaktanfolyam esetén tehergépkocsival és autóbusszal 10-10 óra időtartamban

kell végrehajtani.

A tantárgy tanítását a közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására előírtakhoz hasonlóan kell végrehajtani, azonban kiemelt figyelmet kell fordítani az előrelátó, üzemanyag-takarékos és környezetkímélő vezetés gyakoroltatására, szemléltetésére a lakott területen belül illetve kívül, valamint az emelkedőn és lejtőn történő járművezetés során, valamint a járművezető elindulás előtti teendőire.

E. Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek – JGKICK, JGKIDK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy a gépkocsivezetők megismerjék és megtanulják mindazon feladatok végrehajtását, a különböző problémák, konfliktusok kezelését, amelyek az autóbusszal történő személyszállítás, vagy tehergépkocsival történő áruszállítás során előfordulnak, illetve előfordulhatnak.

A foglalkozásokat – a ***"Részletes tanterv"***-ben felsorolt, valamint a vizsgán végrehajtandó feladatok bemutatásával, szemléltetésével, gyakoroltatásával – legfeljebb 12 fős csoportokban – a járművön, illetve mellette – kell megtartani úgy, hogy lehetőleg minden, a csoportban résztvevő gépkocsivezető a gyakorlati oktatásba tevőlegesen bevonásra kerüljön.

Tárgyi feltételek

- Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő
    - autóbusz a DA, DKA szaktanfolyam esetén,
    - tehergépkocsi a CA, CKA szaktanfolyam esetén,
    - autóbusz és tehergépkocsi a CDA szaktanfolyam esetén.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- a DA, DKA szaktanfolyam esetén „D" vagy „D1" kategóriában
    - érvényes vezetői engedély,
    - közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására érvényes engedély,
- a CA, CKA szaktanfolyam esetén „C" vagy „C1" kategóriában
    - érvényes vezetői engedély,
    - közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására érvényes engedély,
- a CDA szaktanfolyam esetén „D" vagy „D1" kategóriában és „C" vagy „C1" kategóriában
    - érvényes vezetői engedély,
    - közúti járművezető képzés vezetési gyakorlatának oktatására érvényes engedély.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

<u>Közös ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, CA, CT szaktanfolyamokhoz)</u>

- Ergonómiai alapelvek, kockázatos mozdulatok, testhelyzetek
    - elhelyezkedés a vezetőülésben
    - csomagok, áruk emelése, mozgatása
    - kerékcsere
    - hólánc felszerelése
- Helyes viselkedés szükséghelyzetben
    - vezető rosszulléte esetén
    - utas rosszulléte estén

    - baleset
    - járműtűz
    - utasok menekítése szükséghelyzetben
    - rendbontás, támadás, csomaglopás, árulopás
    - baleseti jegyzőkönyv készítés alapelvei
- A mozgásban lévő járműre ható erők, a sebességváltó-áttétel használata a jármű terhelésének és az út jellemzőinek megfelelően, a jármű vagy szerelvény raksúlyának kiszámítása, a teljes térfogat kiszámítása, a rakomány elosztása, a tengely túlterhelésének következményei, a jármű stabilitása és súlypontja,
- A bűnözés és illegális bevándorlók csempészésének megakadályozásával kapcsolatos általános ismeretek, a kérdés gépjárművezetőket érintő vetületei, megelőző intézkedések, ellenőrző kérdéssor, a szállító felelősségére vonatkozó jogszabályok.

<u>Speciális autóbuszvezetői ismeretanyag (DA, DT, CDA, CDT, DKA, DKT szaktanfolyamokhoz)</u>

- Csomagok, utasok
    - szállítható csomagok tömegének meghatározása
    - csomagok elhelyezése csomagtérben, utastérben, azok rögzítése
    - autóbuszon nem szállítható csomagok
    - szállítható utasok számának meghatározása
    - biztonsági berendezések a vezető és az utasok védelmében
    - fogyatékkal élő utasok szállítása
    - konfliktusok kezelése utassal, utascsoport vezetőjével
    - kisállat szállítás feltételei
    - utasok által betartandó utazási szabályok
    - utaslista készítése
    - potyautas kiszűrése – embercsempészet
    - csempészáru lehetséges kiszűrése
- hatósági ellenőrzés és annak lehetséges következményei

<u>Speciális tehergépkocsi-vezetői ismeretanyag (CDA, CDT, CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyamokhoz):</u>

- Áruk, rakományok
    - szállítható rakomány tömegének, térfogatának meghatározása
    - rakomány elhelyezése, rögzítése
    - terhelés megfelelő elosztása
    - a jármű stabilitása
    - rakományra ható erők
    - gyakoribb árukategóriák
    - raklapok, csomagolás
    - rakodást segítő eszközök, berendezések használata
    - ponyvázás, kötözések
    - biztonsági berendezések
    - élőállatszállítás feltételei
    - csempészáru lehetséges kiszűrése
- hatósági ellenőrzés és annak lehetséges következményei

F. Járművezetés veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen – SPECVCK, SPECVDK

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a gépkocsivezetők gyakorolják az autóbusz vagy tehergépkocsi különböző útviszonyok közötti kezelését, kialakítsák és fejlesszék a változó körülményektől függő helyes vezetői magatartásokat száraz úton jó látási viszonyok mellett, valamint korlátozott látási viszonyok esetén, nedves és különösen síkos útfelületen. A gyakorlást veszélyhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen is végre lehet hajtani.

Tanpályán történő gyakorlás esetén a gyakorlást vezető szakembernek (gyakorlatvezető) kell a rendelkezésre álló tanpálya és az adott jármű figyelembe vételével meghatároznia az egyes feladatok helyszínét, a kihelyezett bóják közötti távolságokat és a feladatok végrehajtási sebességét. A foglalkozást úgy kell megszervezni, hogy minden gépkocsivezető legalább száz percig a ***"Részletes tanterv"***-ben felsorolt feladatokat ténylegesen végezze, gyakorolja, a tantárgyra előírt időtartam többi részét teljesítheti a többi gépkocsivezető gyakorlásának megfigyelésével. A gyakorlás előtt a gyakorlatvezető ismerteti a végrehajtandó feladatokat, továbbá a gyakorlás során betartandó biztonsági rendszabályokat. Az utóbbiak tudomásul vételét jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A gyakorlás során a járműben csak a vezető és az oktató illetve a tréningvezető tartózkodhat. A tréningvezető a járművön kívülről, rádió adóvevő segítségével is irányíthatja a gépkocsivezető tevékenységét.

A feladatok szimulátorral való végrehajtásakor ismertetni kell az adott berendezés kezelésére vonatkozó szabályokat és a biztonsági előírásokat.
A képző szervnek gondoskodnia kell a gyakorlatok zavartalan végrehajtásához szükséges feltételek megteremtéséről.

Tárgyi feltételek

- <u>Tanpályás gyakorlás esetén</u>
  - Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő
    - autóbusz a DA, DKA szaktanfolyam esetén,
    - tehergépkocsi a CA, CKA szaktanfolyam esetén,
    - autóbusz és tehergépkocsi a CDA szaktanfolyam esetén.
  - a tanpályára vonatkozó feltételek
    - legalább 150-200m x 50m alapterületű (a méretek a jármű méretéhez igazodjanak; pl. D1 esetén elégséges a 150 m-es hosszúság is),
    - forgalomtól elzárt, szilárd burkolattal ellátott terület,
    - váróhelyiség és szociális helyiségek (WC, kézmosási lehetőség),
    - a csúszós gyakorlatokhoz vízzel locsolt műgyanta burkolaton vagy csúszást biztosító fólia (a csúszós felület mérete legalább 40m x 5 m),
    - a feladatok kijelöléséhez megfelelő számú terelőkúp.
- <u>Szimulátoros gyakorlás esetén</u>
  - A közlekedési hatóság által a tehergépkocsi-vezetői és autóbuszvezetői alap és továbbképzési képesítésre felkészítő szaktanfolyamokon és vizsgán

alkalmazható, akkreditált járművezetési veszélyhelyzetek gyakorlására alkalmas szimulátor berendezés.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- a tanpályás gyakorlás esetén
  - instruktori képesítéssel, vagy igazoltan legalább 2 éves, csúszós tréningen szerzett instruktori gyakorlat,
- szimulátoros gyakorlás esetén
  - a szimulátor kezelésében kellő jártassággal rendelkező szakember, aki rendelkezik közúti járművezetői szakoktatói képesítéssel.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

A feladatokat tanpályás gyakorlás esetén

- a DA, DT, DKA, DKT szaktanfolyam esetén autóbusszal,
- a CA, CT, CKA, CKT szaktanfolyam esetén tehergépkocsival,
- a CDA, CDT szaktanfolyam esetén tehergépkocsival vagy autóbusszal

kell végrehajtani. A tanpályát úgy kell kialakítani és a feladatokat úgy kell végrehajtani, hogy csúszó sodródás közben a jármű egyik oldali kerekei a csúszós útról hirtelen a csúszásmentes felületre ne kerülhessenek, mert ekkor a borulás veszélye fennáll. A feladatok kijelölését műanyag terelőkúpokkal kell megoldani.

1. feladat: Vészfékezéssel történő megállás

A feladat végrehajtása tanpályán

A tanpálya megfelelő pontján el kell helyezni egy bóját. A járművet a bója irányában fel kell gyorsítani és a bója előtt egyszeri vészfékezéssel (a féken lazítani nem szabad) úgy kell megállítani, hogy a jármű eleje és a bója közötti távolság ne legyen több 1 m-nél.

A sebességet – amelyről a fékezést végre kell hajtani – a pálya mérete és a jármű gyorsító képessége határozza meg. A feladatot száraz útburkolaton 40-70 km/h, csúszós útburkolaton 30-50 km/h sebességtartományban ajánlott végrehajtani. A feladat helyének kijelölésekor figyelembe kell venni, hogy a bója mögött megfelelő méretű biztonsági területnek kell maradnia. (1. ábra)

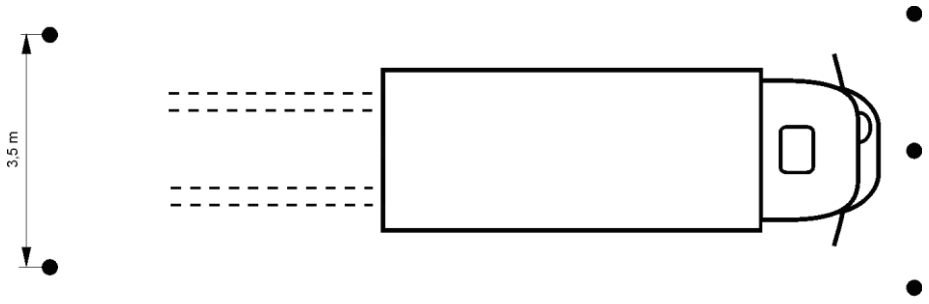

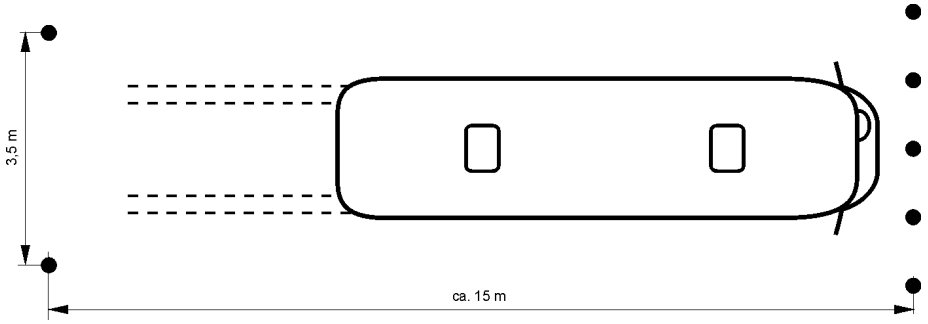

1. ábra

A feladat végrehajtása szimulátoron
Szimulátor használata esetén a vezetőnek a virtuális járművel való haladása során időben kell észlelnie, hogy féktávolságának közelében akadály bukkan fel, amelynek az elütését csak vészfékezéssel lehet megakadályozni.
Lényeges, hogy a számítógép által mért értékek: a gépkocsivezető reakcióideje, valamint a jármű sebességétől függő fékútja a lehető legrövidebb legyen. A szakoktató – ha szükségesnek látja -, a feladat végrehajtása közben, illetve annak befejezése után értékelje a gép által kinyomtatott eredményt és adjon tanácsot a helyes végrehajtáshoz.

2. feladat: Vészfékezéssel történő megállás eltérő tapadású felületen

A feladat végrehajtása tanpályán
A tanpálya megfelelő pontjain való bóják elhelyezésével, és eltérő tapadási felület kialakításával kell biztosítani a feladat végrehajtását. A járművet a bója irányában fel kell gyorsítani és a bója előtt egyszeri vészfékezéssel (a féken lazítani nem szabad) úgy kell megállítani, hogy a tehergépkocsi eleje és a bója közötti távolság ne legyen több 1 m-nél.
A feladat helyének kijelölésekor figyelembe kell venni, hogy a megállás helyénél megfelelő méretű biztonsági területnek kell maradnia.(2. ábra)

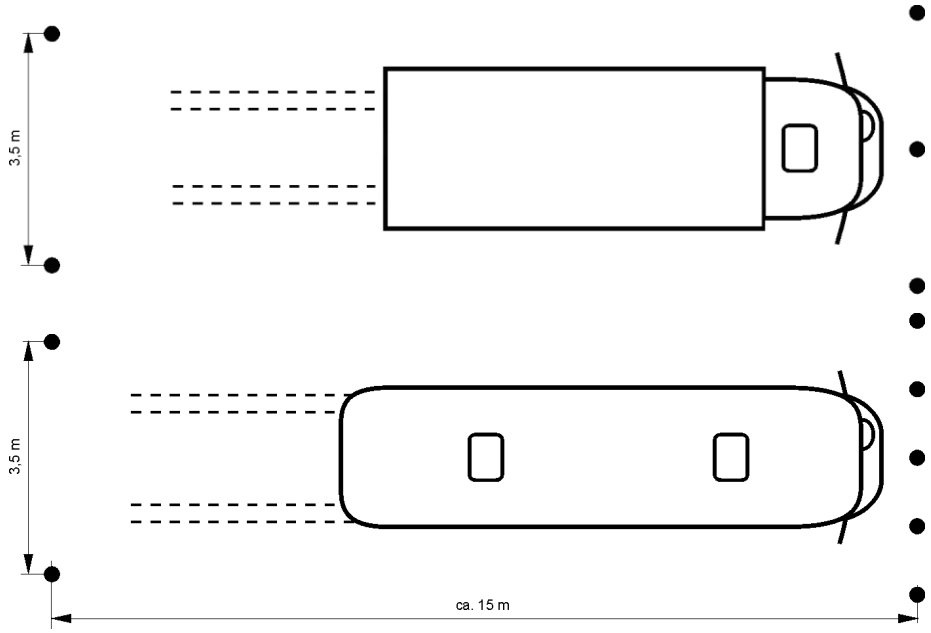

2. ábra

A feladat végrehajtása szimulátoron
Szimulátor használata esetén a vezetőnek a virtuális járművel való haladása során kell a feladatot végrehajtania.
Lényeges, hogy a számítógép által mért értékek: a gépkocsivezető reakcióideje, valamint a jármű sebességétől függő fékútja a lehető legrövidebb legyen. A szakoktató – ha szükségesnek látja -, a feladat végrehajtása közben, illetve annak befejezése után értékelje a gép által kinyomtatott eredményt és adjon tanácsot a helyes végrehajtáshoz.

3. feladat: Kanyartechnika

A feladat végrehajtása tanpályán
A jármű hosszához igazodó távolságban elhelyezett bóják közötti szlalomozás meghatározott sebességgel.(3. ábra)

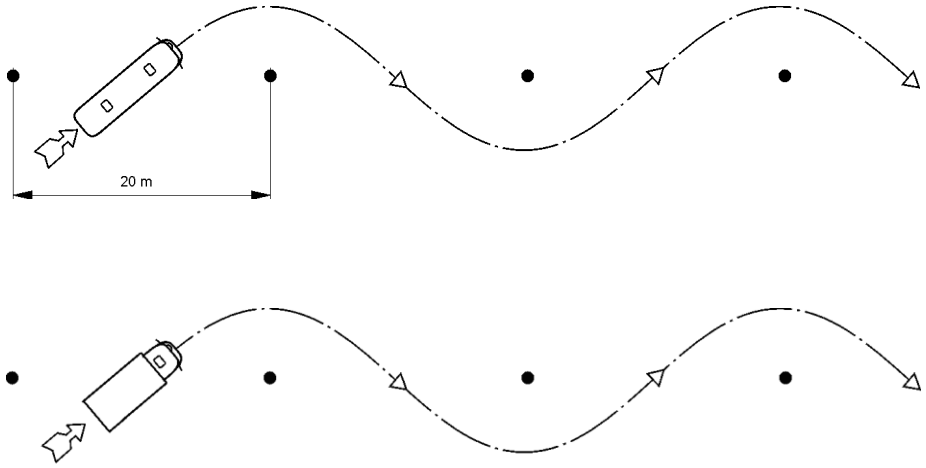

3. ábra

A feladat végrehajtása szimulátoron
Szimulátor használata esetén feladat a szakoktató által meghatározott, illetve a gépkocsivezető által megválasztott sebességgel való haladás. Lényeges a jármű sebességének függvényében az időben és jó irányban elvégzett kormánykorrekció, a pedálok helyes kezelése, a jármű feletti uralom megőrzése.

4. feladat: Szűk folyosón való áthaladás

A feladat végrehajtása tanpályán
Bójákkal kijelölt íven kell haladni, kanyarodni. a kanyar kezdetéhez meghatározott sebességgel kell megérkezni annak érdekében, hogy a járművet lassítani kelljen. (5. ábra)

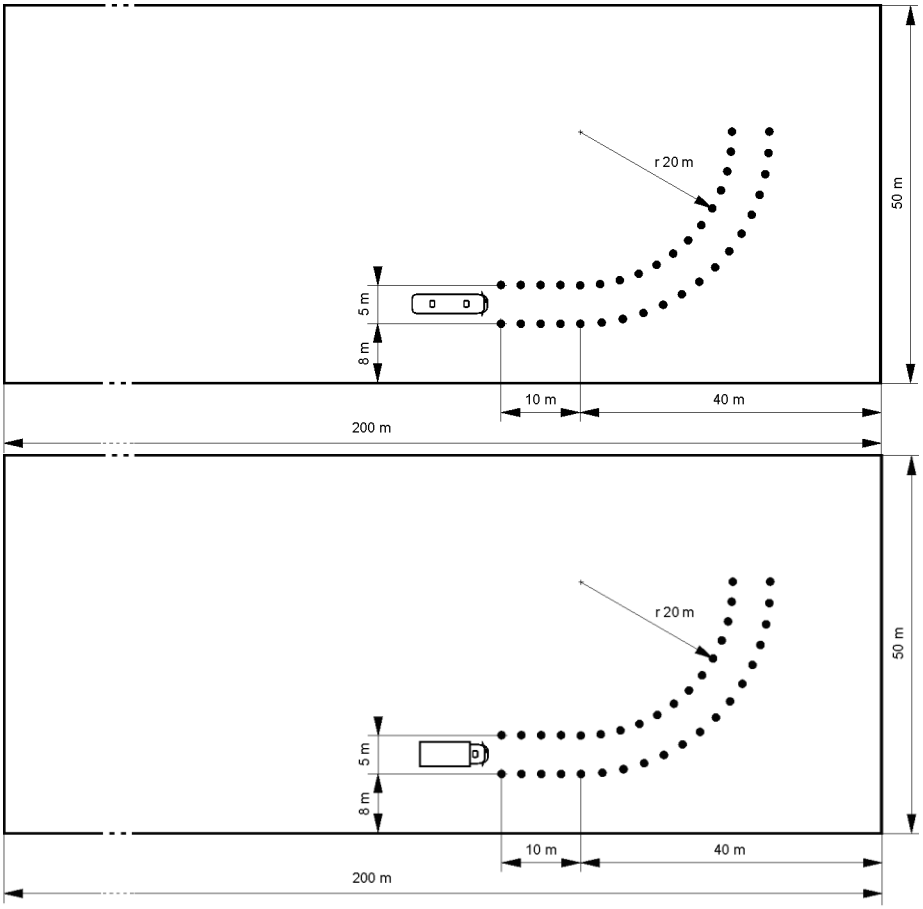

5. ábra

A bójákkal kijelölt pályára az autóbusznak legalább 30-35 km/h sebességgel kell érkeznie. A megadott ponton megkezdett fékezéssel kell a gépkocsit lassítani. Jónak minősül a gyakorlat, ha a gépkocsi a nyomsávon belül marad, és nem dönti fel a bójákat.

A feladat végrehajtása szimulátoron
A virtuális járművet vezetve kell végighaladni a pályavonalon. A feladat végrehajtásánál az elérendő cél, hogy a foglalkozás vezetője érzékeltesse a rossz ütemben történő kormányzás következményeit.

5. feladat: Akadály kikerülése fékezéssel és fékezés nélkül

A feladat végrehajtása tanpályán
A rendelkezésre álló bójákból egy „Y” elágazást kell kiépíteni. Az „Y” szárán érkező jármű egyenesen továbbhaladni nem tud, ezért vagy jobbra, vagy balra sávváltásra kényszerül. A feladat nehezíthető azzal, hogy a tréningvezető határozza meg – az utolsó pillanatban – a sávváltás irányát.
Fékezés nélküli változat esetén a feladatot mérsékelt, de egyenletes sebességgel kell végrehajtani. Fékezéssel kombinált változat esetén a tréninget vezető határozza meg a folyosóba érkezés sebességét és a fékezés kezdetének a helyét. (6. ábra)

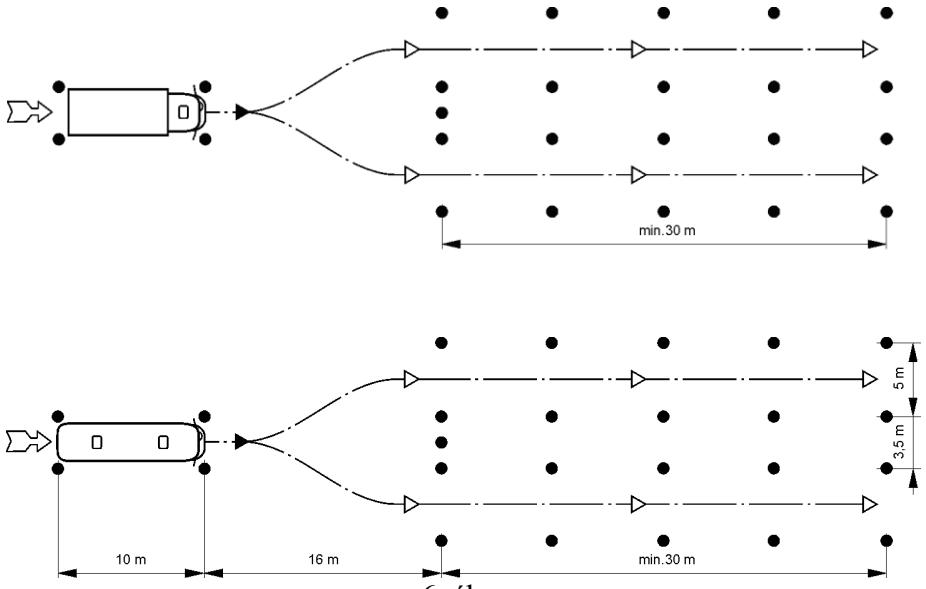

6. ábra

A feladat végrehajtása szimulátoron

A virtuális járművet vezetve kell végighaladni a pályavonalon. A feladat végrehajtásánál az elérendő cél, hogy a foglalkozás vezetője érzékeltesse a rossz ütemben történő kormányzás, fékezés következményeit.

VI. Vizsgakövetelmények

A. Autóbuszvezetői alapképzés - DA

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAVSZ	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EASZ	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZLSZ	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZD	Járművezetés a közúti forgalomban autóbusszal	Gyakorlati vizsga
	JGKID	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek autóbuszvezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVD	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán autóbusszal vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

* - Járművezetéssel nem járó gyakorlati vizsga

B. Autóbuszvezetői továbbképzés - DT

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAVSZ	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EASZ	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZLSZ	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti

C. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont alapképzés - CDA

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAVSZ	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EASZ	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZLSZ	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti
	DKIEGSZ	Autóbuszvezetői kiegészítő ismeretek	Számítógépes elméleti
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZC	Járművezetés a közúti forgalomban tehergépkocsival	Gyakorlati vizsga
	JGKIC	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek tehergépkocsi-vezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVC	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán tehergépkocsival vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga
	JVEZD	Járművezetés a közúti forgalomban autóbusszal	Gyakorlati vizsga
	JGKID	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek autóbuszvezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVD	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán autóbusszal vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

* - Járművezetéssel nem járó gyakorlati vizsga

D. Autóbuszvezetői és tehergépkocsi-vezetői összevont továbbképzés - CDT

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAVSZ	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EASZ	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZLSZ	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti
	DKIEGSZ	Autóbuszvezetői kiegészítő ismeretek	Számítógépes elméleti

E. Tehergépkocsi-vezetői alapképzés - CA

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAVSZ	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EASZ	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZLSZ	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZC	Járművezetés a közúti forgalomban tehergépkocsival	Gyakorlati vizsga
	JGKIC	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek tehergépkocsi-vezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVC	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán tehergépkocsival vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

* - Járművezetéssel nem járó gyakorlati vizsga

F. Tehergépkocsi-vezetői továbbképzés - CT

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAVSZ	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EASZ	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZLSZ	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti

G. Kiegészítő autóbuszvezetői alapképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKA

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	DKIEGSZ	Autóbuszvezetői kiegészítő ismeretek	Számítógépes elméleti
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZD	Járművezetés a közúti forgalomban autóbusszal	Gyakorlati vizsga
	JGKID	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek autóbuszvezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVD	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán autóbusszal vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

Az autóbuszvezetői alapképesítés megszerzésére irányuló vizsgák esetén érvényes, 1 éven belül szerzett tehergépkocsi-vezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

* - Járművezetéssel nem járó gyakorlati vizsga

H. Kiegészítő autóbuszvezetői továbbképzés érvényes tehergépkocsi-vezetői képesítés birtokában - DKT

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	DKIEGSZ	Autóbuszvezetői kiegészítő ismeretek	Számítógépes elméleti

Az autóbuszvezetői továbbképzési képesítés megszerzésére irányuló vizsgák esetén érvényes, 1 éven belül szerzett tehergépkocsi-vezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

I. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői alapképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKA

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	CKIEGSZ	Tehergépkocsi-vezetői kiegészítő ismeretek	Számítógépes elméleti
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZC	Járművezetés a közúti forgalomban tehergépkocsival	Gyakorlati vizsga
	JGKIC	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek tehergépkocsi-vezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVC	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán tehergépkocsival vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

* - Járművezetéssel nem járó gyakorlati vizsga
A tehergépkocsi-vezetői alapképesítés megszerzésére irányuló vizsgák esetén érvényes, 1 éven belül szerzett autóbuszvezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

J. Kiegészítő tehergépkocsi-vezetői továbbképzés érvényes autóbuszvezetői képesítés birtokában - CKT

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	CKIEGSZ	Tehergépkocsi-vezetői kiegészítő ismeretek	Számítógépes elméleti

A tehergépkocsi-vezetői továbbképzési képesítés megszerzésére irányuló vizsgák esetén érvényes, 1 éven belül szerzett autóbuszvezetői alapképesítés vagy továbbképzési képesítés birtokában

A. Tolmácsos vagy OKJ tehergépkocsi-vezetői alapképzés - CAIO

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAV	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Feleletválasztós tesztlap
	EA	Előírások alkalmazása	Feleletválasztós tesztlap
	EKKKBSZL	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Feleletválasztós tesztlap
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZC	Járművezetés a közúti forgalomban tehergépkocsival	Gyakorlati vizsga
	JGKIC	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek tehergépkocsi-vezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVC	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán tehergépkocsival vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó 35 841 02 azonosító számú Tehergépkocsi-vezető megnevezésű középfokú szakképesítés-ráépülés, valamint a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 12. § (2) bekezdés szerinti vizsgák esetében.

B. Tolmácsos vagy OKJ autóbuszvezetői alapképzés - DAIO

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	BSZAV	A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés	Számítógépes elméleti
	EA	Előírások alkalmazása	Számítógépes elméleti
	EKKKBSZL	Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika	Számítógépes elméleti
	ET	Esettanulmány	Esettanulmány
Gyakorlat	JVEZD	Járművezetés a közúti forgalomban autóbusszal	Gyakorlati vizsga
	JGKID	Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek autóbuszvezetők részére	Gyakorlati vizsga*
	SPECVD	Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán autóbusszal vagy korszerű szimulátor berendezésen	Gyakorlati vizsga

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó 35 841 01 azonosító számú Autóbuszvezető megnevezésű középfokú szakképesítés-ráépülés, valamint a 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 12. § (2) bekezdés szerinti vizsgák esetében.

Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei

A vizsgatárgyak felsorolása

A. A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés - BSZAVSZ

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.
Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés" című tantárgynak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés:
- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, és
- szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
Előzetesen jóváhagyott valamely számítógépes elméleti vizsgaterem.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

B. Előírások alkalmazása - EASZ

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.
Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „Előírások alkalmazása" című tantárgynak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés:
- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, és
- szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
Előzetesen jóváhagyott valamely számítógépes elméleti vizsgaterem.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

C. Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika - EKKKBSZLSZ

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.

Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika" című tantárgynak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés:

- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, és
- szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Előzetesen jóváhagyott valamely számítógépes elméleti vizsgaterem.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

D. Autóbuszvezetői kiegészítő ismeretek - DKIEGSZ

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.
Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés", „Előírások alkalmazása", „Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika" című tantárgynak autóbuszvezetőkre vonatkozó ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés:
- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, és
- szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
Előzetesen jóváhagyott valamely számítógépes elméleti vizsgaterem.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

E. Tehergépkocsi-vezetői kiegészítő ismeretek - CKIEGSZ

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.

Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés", „Előírások alkalmazása", „Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika" című tantárgynak tehergépkocsi-vezetőkre vonatkozó ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, és
- szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Előzetesen jóváhagyott valamely számítógépes elméleti vizsgaterem.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

F. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés – BSZAV

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló tesztlapot kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.

Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés" című tantárgynak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „C" kategóriás vezetői engedély és közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöki oklevél, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöktanári, vagy autóközlekedési műszaki tanár oklevél, vagy
- bármely jogi, pedagógiai, közgazdasági vagy államigazgatási felsőfokú végzettség.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
A tesztlapos vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő – vizsgaterem, melyben valamennyi vizsgázó és a vizsgán közreműködő részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

G. Előírások alkalmazása – EA

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló tesztlapot kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.

Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „Előírások alkalmazása" című tantárgynak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „C" kategóriás vezetői engedély és közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöki oklevél, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöktanári, vagy autóközlekedési műszaki tanár oklevél, vagy
- bármely jogi, pedagógiai, közgazdasági vagy államigazgatási felsőfokú végzettség.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
A tesztlapos vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő – vizsgaterem, melyben valamennyi vizsgázó és a vizsgán közreműködő részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

H. Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika - EKKKBSZL

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló tesztlapot kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc.

Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 30 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga megegyezik a szaktanfolyam „Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika" című tantárgynak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:
- érvényes, „C” kategóriás vezetői engedély és közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöki oklevél, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöktanári, vagy autóközlekedési műszaki tanár oklevél, vagy
- bármely jogi, pedagógiai, közgazdasági vagy államigazgatási felsőfokú végzettség.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
A tesztlapos vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő – vizsgaterem, melyben valamennyi vizsgázó és a vizsgán közreműködő részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

I. Esettanulmány - ET

A vizsga követelményei
A vizsga teljesítéséhez egy írásbeli feladatsort (esettanulmányt) kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 120 perc. Az elérhető maximális pontszám 100 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 60 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga
A vizsga ismeretanyaga a szaktanfolyam „A biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés", „Előírások alkalmazása", „Egészségügyi, közúti közlekedési és környezeti biztonság, szerviz, logisztika" című tantárgyainak ismeretanyaga.

A vizsgáztatás személyi feltételei
A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „C" kategóriás vezetői engedély és közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés, vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöki oklevél , vagy
- bármely egyetemen, főiskolán szerzett gépész, üzemmérnök, autógépész-, közlekedés mérnöktanári, vagy autóközlekedési műszaki tanár oklevél, vagy
- bármely jogi, pedagógiai, közgazdasági vagy államigazgatási felsőfokú végzettség,

valamint a szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei
A vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő – vizsgaterem, melyben valamennyi vizsgázó és a vizsgán közreműködő részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

A vizsgáztatás egyéb feltételei
A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

J. Járművezetés a közúti forgalomban autóbusszal - JVEZD

A vizsga követelményei
A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az energiatakarékos, környezetkímélő, előrelátó, biztonságos, kulturált, a jármű tömegének a tehetetlenségét és jellegzetességét megfelelően kihasználó vezetési stílussal.

A vizsga időtartama 60 perc, melyből a vizsgázónak a közúti forgalomban kell járművet vezetnie 50 percen keresztül.

A közúti forgalomban történő járművezetés oktatását követő vizsga során a gyakorlati szakoktatónak a járműben kell tartózkodnia, kivéve, ha a kijelölt biztosító személy feladatát látja el. A vizsgára gyorsforgalmi utakon (autópályákon és autóutakon) és városi főútvonalon kerüljön sor, amelyek képviselik mindazokat a különböző nehézségeket, amelyekkel a gépjárművezető általában szemben találhatja magát. Kívánatos, hogy e vizsgára különböző forgalomsűrűségi feltételek között kerüljön sor. Az úton töltött vezetési időt optimálisan kell felhasználni, hogy a vizsgázó jártasságát minden olyan forgalmi helyzetben fel lehessen mérni, amilyennel majd valószínűleg találkozni fog.

A vizsga során a vizsgázónak
- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (**Elindulás előtti teendők**),
- az oktató tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett önállóan kell a közúti forgalomban járművet vezetnie 50 percen keresztül (**Forgalmi vezetés a közúti forgalomban**), melynek során
    - a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott manőverezési feladatot sikeresen végre kell hajtania (**Manőverezési feladat**):
        - megállás autóbusz megállóhelyen.

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

<u>Sikertelenséget okozó hibát vét a vizsgázó, ha</u>
a) a vizsgázó az alábbi hibák valamelyikét elköveti
- közlekedési szabályt sért
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
- veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
- elindulás előtt a féklevegő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén)
- az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
- az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja
- a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több mint 50 cm-t elgurul
- balesetveszélyes manővere miatt a szakoktatónak be kell avatkoznia
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól

- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészenlét hiánya)
- fékezése durva
- gyorshajtást, vagy relatív gyorshajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkel is)
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- tartósfékkel felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet
- a menetíró készüléket nem tudja kezelni, vagy az adatrögzítő lapot nem tudja értelmezni;
- a jármű motorját rendszeresen az optimális fordulatszám tartományon kívül működteti
- hibavonalat okozó hibát több alkalommal vét
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- tilos jelzésnél benyomott tengelykapcsoló pedállal, sebességi fokozatba kapcsolva áll a járművel
- az úttesten lévő vizet a gyalogosokra, két- vagy háromkerekű járművek vezetőire fröcsköli
- a megállóhelyen nem áll meg, azt kihagyja
- a körültekintést elmulasztja, a jobb oldali, valamint az utastér felé néző visszapillantó tükörbe nem tekint be
- nem képes a megállóhelyet jelző táblánál, csak annak elhagyása után megállni
- megállóban az autóbuszt nyitott ajtóval hagyja elgurulni
- a megállóhelyen való megálláskor a járművet a rögzítő fékkel nem rögzíti
- nyitott ajtóval indul el az autóbusszal.

b) az *a)* pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – hétnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Az oktatás eredményeként megtanult, az autóbusz biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretek, továbbá az önálló, biztonságos, környezetkímélő, szabályszerű közúti forgalomban történő közlekedés.

A vizsgázónak a közúti közlekedés szabályaiban előírt elindulás előtti ellenőrzéseket végre kell tudni hajtania, rendelkeznie kell az önálló közúti közlekedéshez szükséges jármű feletti uralommal.

Elindulás előtti teendők

- Ellenőrzési feladatok
  - Követelmény
    - A vizsgázó a forgalomba való indulás előtt végezze el a kötelezően előírt ellenőrzéseket (gumiabroncsok, rendszám, kormányberendezés, világító- és fényjelző berendezések, fékberendezések, fékhatás ellenőrzése a jármű elindításával és megállításával is).
    - A vizsgázó helyezkedjen el megfelelően a gépkocsiban, állítsa be az ülést és a visszapillantó tükröket, kapcsolja be a biztonsági övet.
  - Hibavonalat kell adni, ha
    - a vizsgázó a kötelezően előírt ellenőrzéseket egyszeri figyelmeztetéssel, de önállóan tudta elvégezni.

Manőverezési feladat

- Beállás autóbusz-megállóhelyre (autóbuszöbölbe) 3-3 esetben lakott területen belül és kívül – elindulás.
  - Követelmény
    - A feladatot az autóbusz-megállóba (autóbuszöbölbe) történő beállással kell végrehajtani úgy, hogy a beállást követően a jármű párhuzamos legyen a járdaszegéllyel, homlokfala egyvonalban legyen az autóbusz megálló jelzőtáblával és a jármű kerekei a járdaszegélytől legfeljebb 30 cm távolságra legyenek. A vizsgázó az autóbusszal a manővernek megfelelően, szabályosan elhelyezkedve, megállási szándékát jelezve, a megfelelő körültekintéssel előremenetben finom sebességtartással álljon be az autóbusz-megállóba (autóbuszöbölbe). Beálláskor, korrigáláskor az autóbusz mozgásának megfelelő irányba nézzen, valamint előre és oldalra pillantásokkal ellenőrizze a manőver helyességét. Rögzítse rögzítőfékkel az autóbuszt. A vizsgázónak a manőver végrehajtása alatt mindig a jármű mozgásának megfelelő irányjelzést kell adnia.
  - Hibavonalat kell adni, ha
    - a beállás után 30 cm-nél nagyobb az oldaltávolság a járdaszegélytől,
    - a jármű hossztengelye nagymértékben eltér a járdaszegély tengelyétől
    - autóbusz-megállóhelyre nem egyenletes lassítással áll be
    - a jármű homlokfala nem megállóhelyet jelző táblával egy vonalban van (az eltérés több, mint 30 cm).

Forgalmi vezetés a közúti forgalomban

- Forgalmi vezetés
  - Követelmény
    - A járművezetés során jelentősebb hangsúlyt kap az energiatakarékos, környezetkímélő, előrelátó, biztonságos, kulturált, a jármű tömegének a

tehetetlenségét jól kihasználó vezetési stílus. A szabályosságon kívül a vizsgázónak ügyelnie kell arra, hogy a motort mindig az optimális fordulatszám-tartományban üzemeltesse. A fordulatszámmérő alapján közlekedjen, használja a gazdaságos tüzelőanyag-fogyasztáshoz tartozó fordulatszám-tartományt, de ha szükséges, a legnagyobb teljesítményhez tartozó fordulatszám-tartományt is. Ne emelje a fordulatszámot ama érték fölé, ahol a motor teljesítménye már csökken (és a fajlagos tüzelőanyag-fogyasztás már igen nagy), és ne engedje olyan érték alá, ahol a motor üzeme már gazdaságtalan (nagy a fajlagos tüzelőanyag-fogyasztás és kicsi a nyomaték) és hosszabb távon károsodások is bekövetkezhetnének. Várható megállások (fényjelző készülék stb.) előtt hagyja a járművet motorfékkel „kigurulni" és ha kell, finoman, egyenletesen fékezzen. Tartós lejtmenetben használja a lassítófféket (tartósféket). Az autóbusz-megállóhelyekre egyenletes lassítással álljon be úgy, hogy a kocsi kerekei a járdaszegélytől 30 cm távolságon belül legyenek, de azt ne súrolják. A jármű homlokfala a megállóhelyet jelző táblával egy vonalban legyen.

- <u>Hibavonalat kell adni, ha a vizsgázó</u>
  - a biztonsági övet nem csatolta be
  - a pedálokat, a kormányt és a kéziféket nem összehangoltan kezeli
  - nem a forgalmi helyzetnek megfelelően (lassan, vagy „erőszakosan") indul el a járművel
  - nem egyenletesen gyorsítva indul el
  - a világítást szükség esetén nem kapcsolja be
  - a motort lefullasztja
  - a fékpedált nem a szükséges erővel nyomja, és a fékezőerőt nem képes módosítani
  - lassítása nem egyenletes
  - nem megfelelő az irányjelzés és fékezés sorrendje
  -
  - kormányfogása bizonytalan, merev, helytelen
  - jobbra tartás okán a parkoló járműveket „szlalomozva" kerülgeti
  - kanyarban szakaszosan kormányoz, szabályos területen, de helytelen íven kanyarodik
  - előzéskor, kikerüléskor hirtelen kormánymozdulattal (meredeken) húzódik ki
  - az előtte lévő akadályt nem veszi kellő időben észre
  - a jobbra vagy balra kanyarodásra kínálkozó alkalmat nem használja ki
  - a besorolást késve, de egyébként szabályosan hajtja végre
  - nem a továbbhaladási szándékának megfelelően sorolt be, de útját a besorolás szerint szabályosan folytatja
  - felkapcsolásoknál nem gyorsítja fel eléggé a járművet, a motor rángat
  - visszakapcsoláskor nem a haladási sebességnek megfelelő sebességi fokozatba kapcsol
  - nem a forgalmi viszonyoknak megfelelően gyorsít, lassít, vezetése „darabos"
  - nem törekszik a forgalmi, időjárási, látási és útviszonyoknak, a jármű és a rakomány sajátosságainak megfelelő sebesség megválasztására (indokolatlanul lassan halad)
  - a követési távolságot helytelenül választja meg

- álló járművek mellett a sebességhez mérten túl közel halad el
- a kereszteződés előtt – a körülményekhez képest – túlságosan távol kezd lassítani
- a közlekedési helyzetet lassan ismeri fel
- a helyes besorolás után elsőbbségadás, vagy manőver céljából nem ott áll meg a járművel, ahonnan a helyzetet felismerhetné
- a közúti jelzésekre kissé késve, de helyesen reagál
- piros-sárga jelzésnél nem készül fel az indulásra
- a járdán lévő gyalogosokat az úttestre „csalogatja”
- kissé késve (vagy idejekorán), de nem félrevezetően ad irányjelzést nem kellő ideig – rövid ideig – ad irányjelzést
- nem győződik meg arról, hogy jelzéseit észlelték-e a közlekedő partnerek
- a közlekedési partnerek jelzéseire nem megfelelően reagál (lassan, de még időben reagál)
- a mögöttes és a jármű melletti forgalmat nem rendszeresen figyeli
- a motort nem az optimális fordulatszám-tartományban üzemelteti
- várható megállások ellenére nem hagyja kigurulni a járművet
- a jármű kerekei a járdaszegélyt súrolják.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „D” kategóriás vezetői engedély és „D” kategóriás forgalmi vizsga vizsgáztatására vonatkozó közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
- valamint a szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatáshoz szükséges vizsgajármű:

- Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő –a vizsgázó érvényes vezetői engedélye alapján vezethető – autóbusz, amely teljesíti legalább a „D1” kategóriára vonatkozó előírásokat.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele

- a szaktanfolyam igazolt elvégzése;
- érvényes „D” vagy „D1” kategóriás vezetői engedély.

K. Járművezetés a közúti forgalomban tehergépkocsival - JVEZC

A vizsga követelményei

A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az energiatakarékos, környezetkímélő, előrelátó, biztonságos, kulturált, a jármű tömegének a tehetetlenségét és jellegzetességét megfelelően kihasználó vezetési stílussal.

A vizsga időtartama 60 perc, melyből a vizsgázónak a közúti forgalomban kell járművet vezetnie 50 percen keresztül.

A közúti forgalomban történő járművezetés oktatását követő vizsga során a gyakorlati szakoktatónak a járműben kell tartózkodnia, kivéve, ha a kijelölt biztosító személy feladatát látja el. A vizsgára gyorsforgalmi utakon (autópályákon és autóutakon) és városi főútvonalon kerüljön sor, amelyek képviselik mindazokat a különböző nehézségeket, amelyekkel a gépjárművezető általában szemben találhatja magát. Kívánatos, hogy e vizsgára különböző forgalomsűrűségi feltételek között kerüljön sor. Az úton töltött vezetési időt optimálisan kell felhasználni, hogy a vizsgázó jártasságát minden olyan forgalmi helyzetben fel lehessen mérni, amilyennel majd valószínűleg találkozni fog

A vizsga során a vizsgázónak

- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (**Elindulás előtti teendők**),
- az oktató tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett önállóan kell a közúti forgalomban járművet vezetnie 50 percen keresztül (**Forgalmi vezetés a közúti forgalomban**), melynek során
    - a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott manőverezési feladatot sikeresen végre kell hajtania (**Manőverezési feladat**):
        - megállás úttest szélével párhuzamosan.

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

<u>Sikertelenséget okozó hibát vét a vizsgázó, ha</u>

a) a vizsgázó az alábbi hibák valamelyikét elköveti,

- közlekedési szabályt sért
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
- veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
- elindulás előtt a féklevegő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén)
- az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
- az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja
- a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több mint 50 cm-t elgurul
- balesetveszélyes manővere miatt a szakoktatónak be kell avatkoznia
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól

- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészenlét hiánya)
- fékezése durva
- gyorshajtást, vagy relatív gyorshajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkel is)
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- tartósfékkel felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet a menetíró készüléket nem tudja kezelni, vagy az adatrögzítő lapot nem tudja értelmezni;
- a jármű motorját rendszeresen az optimális fordulatszám tartományon kívül működteti
- hibavonalat okozó hibát több alkalommal vét
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- tilos jelzésnél benyomott tengelykapcsoló pedállal, sebességi fokozatba kapcsolva áll a járművel
- az úttesten lévő vizet a gyalogosokra, két- vagy háromkerekű járművek vezetőire fröcsköli,

b) az *a)* pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – hétnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Az oktatás eredményeként megtanult, a tehergépkocsi biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretek, továbbá az önálló, biztonságos, környezetkímélő, szabályszerű közúti forgalomban történő közlekedés.

A vizsgázónak a közúti közlekedés szabályaiban előírt elindulás előtti ellenőrzéseket végre kell tudni hajtania, rendelkeznie kell az önálló közúti közlekedéshez szükséges jármű feletti

uralommal.

Elindulás előtti teendők

- Ellenőrzési feladatok
  - Követelmény
    - A vizsgázó a forgalomba való indulás előtt végezze el a kötelezően előírt ellenőrzéseket (gumiabroncsok, rendszám, kormányberendezés, világító- és fényjelző berendezések, fékberendezések, fékhatás ellenőrzése a jármű elindításával és megállításával is).
    - A vizsgázó helyezkedjen el megfelelően a gépkocsiban, állítsa be az ülést és a visszapillantó tükröket, kapcsolja be a biztonsági övet.
  - Hibavonalat kell adni, ha
    - a vizsgázó a kötelezően előírt ellenőrzéseket egyszeri figyelmeztetéssel, de önállóan tudta elvégezni.

Manőverezési feladat

- Megállás az úttest szélével párhuzamosan
  - Követelmény
    - A feladatot az úttest szélén történő megállással kell végrehajtani úgy, hogy a megállást követően a jármű párhuzamos legyen a járdaszegéllyel és a jármű kerekei a járdaszegélytől legfeljebb 30 cm távolságra legyenek. A vizsgázó a tehergépkocsival a manővernek megfelelően, szabályosan elhelyezkedve, megállási szándékát jelezve, a megfelelő körültekintéssel előremenetben finom sebességtartással álljon meg a járdaszegély mellett. Beálláskor, korrigáláskor a tehergépkocsi mozgásának megfelelő irányba nézzen, valamint előre és oldalra pillantásokkal ellenőrizze a manőver helyességét. Rögzítse rögzítőfékkel a tehergépkocsit. A vizsgázónak a manőver végrehajtása alatt mindig a jármű mozgásának megfelelő irányjelzést kell adnia.
  - Hibavonalat kell adni, ha
    - megállás után 30 cm-nél nagyobb az oldaltávolság a járdaszegélytől
    - a jármű hossztengelye nagymértékben eltér a járdaszegély tengelyétől.

Forgalmi vezetés a közúti forgalomban

- Forgalmi vezetés
  - Követelmény
    - A járművezetés során jelentősebb hangsúlyt kap az energiatakarékos, környezetkímélő, előrelátó, biztonságos, kulturált, a jármű tömegének a tehetetlenségét jól kihasználó vezetési stílus. A szabályosságon kívül a vizsgázónak ügyelnie kell arra, hogy a motort mindig az optimális fordulatszám-tartományban üzemeltesse. A fordulatszámmérő alapján közlekedjen, használja a gazdaságos tüzelőanyag-fogyasztáshoz tartozó fordulatszám-tartományt, de ha szükséges, a legnagyobb teljesítményhez tartozó fordulatszám-tartományt is. Ne emelje a fordulatszámot ama érték fölé, ahol a motor teljesítménye már csökken (és a fajlagos tüzelőanyag-fogyasztás már igen nagy), és ne engedje olyan érték alá, ahol a motor üzeme már gazdaságtalan (nagy a fajlagos tüzelőanyag-fogyasztás és kicsi a nyomaték) és hosszabb távon károsodások is bekövetkezhetnének. Várható megállások (fényjelző készülék stb.) előtt hagyja a járművet motorfékkel „kigurulni” és ha

kell, finoman, egyenletesen fékezzen. Tartós lejtmenetben használja a lassítófféket (tartósféket).

- Hibavonalat kell adni, ha a vizsgázó
  - a biztonsági övet nem csatolta be
  - a pedálokat, a kormányt és a kéziféket nem összehangoltan kezeli
  - nem a forgalmi helyzetnek megfelelően (lassan, vagy „erőszakosan") indul el a járművel
  - nem egyenletesen gyorsítva indul el
  - a világítást szükség esetén nem kapcsolja be
  - a motort lefullasztja
  - a fékpedált nem a szükséges erővel nyomja, és a fékezőerőt nem képes módosítani
  - lassítása nem egyenletes
  - nem megfelelő az irányjelzés és fékezés sorrendje
  - megállás előtt „üresbe" kapcsolja a sebességváltót („üresben" gurul)
  - kormányfogása bizonytalan, merev, helytelen
  - jobbra tartás okán a parkoló járműveket „szlalomozva" kerülgeti
  - kanyarban szakaszosan kormányoz, szabályos területen, de helytelen íven kanyarodik
  - előzéskor, kikerüléskor hirtelen kormánymozdulattal (meredeken) húzódik ki
  - az előtte lévő akadályt nem veszi kellő időben észre
  - a jobbra vagy balra kanyarodásra kínálkozó alkalmat nem használja ki
  - a besorolást késve, de egyébként szabályosan hajtja végre
  - nem a továbbhaladási szándékának megfelelően sorolt be, de útját a besorolás szerint szabályosan folytatja
  - felkapcsolásoknál nem gyorsítja fel eléggé a járművet, a motor rángat
  - visszakapcsoláskor nem a haladási sebességnek megfelelő sebességi fokozatba kapcsol
  - nem a forgalmi viszonyoknak megfelelően gyorsít, lassít, vezetése „darabos"
  - nem törekszik a forgalmi, időjárási, látási és útviszonyoknak, a jármű és a rakomány sajátosságainak megfelelő sebesség megválasztására (indokolatlanul lassan halad)
  - a követési távolságot helytelenül választja meg
  - álló járművek mellett a sebességhez mérten túl közel halad el
  - a kereszteződés előtt – a körülményekhez képest – túlságosan távol kezd lassítani
  - a közlekedési helyzetet lassan ismeri fel
  - a helyes besorolás után elsőbbségadás, vagy manőver céljából nem ott áll meg a járművel, ahonnan a helyzetet felismerhetné
  - a közúti jelzésekre kissé késve, de helyesen reagál
  - piros-sárga jelzésnél nem készül fel az indulásra
  - a járdán lévő gyalogosokat az úttestre „csalogatja"
  - kissé késve (vagy idejekorán), de nem félrevezetően ad irányjelzést nem kellő ideig – rövid ideig – ad irányjelzést
  - nem győződik meg arról, hogy jelzéseit észlelték-e a közlekedő partnerek
  - a közlekedési partnerek jelzéseire nem megfelelően reagál (lassan, de még időben reagál)

- a mögöttes és a jármű melletti forgalmat nem rendszeresen figyeli
- a motort nem az optimális fordulatszám-tartományban üzemelteti
- várható megállások ellenére nem hagyja kigurulni a járművet
- a jármű kerekei a járdaszegélyt súrolják.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „C" kategóriás vezetői engedély és „C" kategóriás forgalmi vizsga vizsgáztatására vonatkozó közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
- valamint a szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatáshoz szükséges vizsgajármű:

- Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő –a vizsgázó érvényes vezetői engedélye alapján vezethető – tehergépkocsi, amely teljesíti legalább a „C1" kategóriára vonatkozó előírásokat.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele

- a szaktanfolyam igazolt elvégzése;
- érvényes „C" vagy „C1" kategóriás vezetői engedély.

L. Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek autóbuszvezetők részére - JGKID

A vizsga követelményei

A vizsga célja annak a felmérése, hogy a gépkocsivezető rendelkezik-e azokkal a gyakorlati életben szükséges készségekkel és ismeretekkel, amelyek lehetővé teszik számára a különböző feladatok végrehajtását, a felmerült problémák megoldását, a konfliktusok kezelését. A vizsgatételek az elméleti tananyag tárgykörébe tartozó olyan rész-feladatok, amelyek megoldása, ill. a bemutatása gyakorlati számonkérés keretébe illeszthető. A vizsgázó a vizsga kezdetekor a tételek közül húz egyet, amelyet meg kell oldania, illetve be kell mutatnia. Egy tétellapon több kérdés található, melyek felölelik a ”Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés”, az „Előírások alkalmazása” és az „Egészségügyi, közúti közlekedési biztonság, szerviz, logisztika” témaköröket.

A vizsga időtartama 30 perc.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó

a) a kihúzott tételen szereplő feladatok elvégzéséhez nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal;
b) a feladatokat nem képes elvégezni;
c) figyelmetlenségből, hozzá nem értésből kárt okozna;
d) balesetveszélyes helyzetet teremt;
e) megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyag megegyezik a szaktanfolyam „Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek " című tantárgynak autóbuszvezetők részére vonatkozó ismeretanyagával, a vizsgán a számonkérés az alábbi kérdésbank alapján történik:

Gyakorlati vizsgakérdések:

I. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés

1. Nevezze meg a menetellenállásokat!
2. A megfelelő szerkezeti elemekre történő rámutatással mondja el, mely menetellenállásokat lehet befolyásolni és hogyan!
3. Mutassa meg az autóbusz műszerfalán a fordulatszámmérőt!
4. Értelmezze a jelleggörbéket és mondja el, hogyan tudja ezeket a gazdaságos és környezetkímélő vezetés szempontjából felhasználni!
5. Mutassa meg a jelleggörbén és a fordulatszámmérőn, hogy mekkora fordulatszámon adja le a motor a maximális forgató-nyomatékát, a legnagyobb teljesítményét, és hol legkedvezőbb a motor fajlagos tüzelőanyag fogyasztása!
6. Ismertesse, hogy az ábrán látható gumiabroncsokról mi állapítható meg! (ábra mellékelve a vizsgán)
7. Melyik menetellenállásra gyakorolja a legnagyobb befolyást a gumiabroncs levegőnyomása, és hogyan?
8. Mutassa meg a vizsgán lévő autóbuszon a sebességszabályozó berendezés kezelőszervét! Ismertesse működését!

9. A napi első elindulásra vonatkozó KRESZ előírás [5. § (2) bek.] figyelembevételével ellenőrizze a vizsgán lévő autóbusz gumiabroncsait!
10. Mutassa meg milyen szerkezeti elemeket ismer fel a rajzon! (ábra mellékelve a vizsgán)
11. Milyen típusú égésteret láthatunk? (ábra mellékelve a vizsgán)
12. A két gumiabroncs mintázata közötti különbségből mire következtet? (ábra mellékelve a vizsgán)
13. Ismertesse, hogy melyiket mikor célszerű használni, illetve milyen menettulajdonság változással jár az egyes típusok használata!
14. Milyen gumiabroncs van a vizsgán lévő autóbuszon?
15. Ellenőrizze a levegőnyomást és a profilmélységet!
16. Hány százalékos tüzelőanyag-többletfogyasztással kell számolni akkor, ha a gumiabroncsban a levegőnyomás az előírt érték 60 %-a?
17. Hogyan fog változni ez esetben a gördülési ellenállás, valamint a gumiabroncs élettartama?
18. Vizsgálja meg a jelenlévő autóbusz gumiabroncsainak a levegőnyomását, valamint a profilmélységét!
19. Mutassa meg az autóbuszon azokat a szerkezeti elemeket, amelyek nem megfelelő karbantartása hátrányosan hat a tüzelőanyag-fogyasztásra!
20. A fenti ábrák segítségével ismertesse a tapadási kör fogalmát! (ábra mellékelve a vizsgán)
21. Mi történik az autóbusz hátsó kerekeivel, illetve magával az autóbusszal, ha az ébredő erők a jobb oldali ábra szerint alakulnak? Mi a teendő ilyen esetben? (ábra mellékelve a vizsgán)
22. Milyen tényezők befolyásolják a követési távolság mértékét?
23. Mi történik az autóbusszal, ha egy bal ívű kanyarban olyan sebességgel halad, amely kihasználja az oldalvezető erő 70 %-át, és hirtelen akkora fékezésre kényszerül, ami eléri a maximális fékerő 90%-át? (ábra mellékelve a vizsgán)
24. Ismertesse, hogy milyen esetekben fordulhat elő az első kerekek blokkolása!
25. Mi történik az autóbusszal jobb ívű kanyarban, ha egy intenzív fékezés következtében az első kerekek állóra fékeződnek? Mi a teendő ebben az esetben?
26. Ismertesse, hogy milyen esetekben fordulhat elő a hátsó kerekek blokkolása!
27. Mi történik az autóbusszal jobb ívű kanyarban, ha egy intenzív fékezés következtében a hátsó kerekek állóra fékeződnek? Mi a teendő ebben az esetben?
28. Az ábrák segítségével magyarázza el, mi történik akkor, ha az egyik töltőkör szakadása miatt abból elszökik a levegő! (ábra mellékelve a vizsgán)
29. Ellenőrizze az autóbuszon a légfékberendezés tömítettségét!
30. Az ábrák segítségével magyarázza el, mi történik akkor, ha az egyik fékezőkör szakadása miatt abból elszökik a levegő! (ábra mellékelve a vizsgán)
31. Ellenőrizze az autóbuszon a légfékberendezés nyomásesését és tömítettségét!
32. Magyarázza el az ABS berendezés lényegét!
33. Mutassa meg az ABS ellenőrző lámpát az autóbusz műszerfalán és ismertesse a működését!
34. Ismertesse a fékezés módját csúszós úton ABS berendezéssel felszerelt, illetve ABS nélküli járművön!

II. Előírások alkalmazása

1. Mutassa meg a járműben lévő menetíró berendezés kezelőszerveit!

2. Digitális készülék esetén ismertesse ezek funkcióit, analóg berendezés esetén mutassa meg a korong kitöltésének a szabályait!
3. Milyen célt szolgál a tevékenységigazoló lap?
4. Végezze el az elindulás előtti ellenőrzéseket az autóbuszon!
5. Köteles-e kerekesszékkel érkező utas felvételére?
6. Mutassa meg, hol tudna elhelyezni az autóbuszon gyermekkocsit, kerekesszéket!
7. Soroljon fel olyan tipikus helyzeteket, amelyekben az autóbusz vezetőjének határozott segítőként kell fellépnie!
8. Helyesen cselekszik-e az autóbuszvezető, ha a képen látható módon segítséget nyújt a kerékpáros gyermeknek? (ábra mellékelve a vizsgán)
9. Állapítsa meg, a vizsgán lévő autóbusz terhelhetőségét és a szállítható személyek számát!
10. Mutassa meg, hova lehet az útipoggyászt és a kézi csomagokat elhelyezni az autóbuszon!
11. Ellenőrizze a biztonsági övek épségét!
12. Mondja el, kinek és mikor nem kell a biztonsági övet használni!
13. Mondja el, milyen típusú elsősegély-felszerelés kell az autóbuszra!
14. Mutassa meg az elsősegélydobozt és az ablaktörő kalapácsot!
15. Pihenőidőnek számít-e a vezető vonaton, vagy kompon utazással eltöltött ideje?
16. Ismertesse, milyen tűzoltó készülékkel kell felszerelni a vizsgán lévő autóbuszt!
17. Mutassa meg az autóbuszon elhelyezett tűzoltó készüléket!
18. Ellenőrizze a tűzoltó készülék érvényességét!

III. Egészségügyi, közúti közlekedési biztonság, szerviz, logisztika

1. Mutassa meg a vizsgán lévő autóbuszon azokat a rejtekhelyeket, ahol illetéktelen személyek elrejtőzködése lehetséges!
2. Soroljon fel néhány olyan biztonsági szabályt, amellyel elkerülhető, hogy az autóbuszra illetéktelen bevándorlók feljussanak!
3. Töltsön ki egy feltételezett balesetről egy (nemzetközi) baleseti kárbejelentő lapot!
4. A korszerű járművek szervízelését és rendszeres karbantartását ma már általában szakműhelyekben végzik, van azonban néhány művelet, amelyeknek elvégzése a gépkocsivezető feladata. Nevezze meg ezek közül a legfontosabbakat!
5. Mondja el helyes sorrendben egy baleset helyszínén teendő a vizsgatételen felsorolt intézkedéseket!
6. Sorolja fel, hogy miről kell tájékoztatni a mentőket, ha egy közúti baleset helyszínéről kér tőlük segítséget!
7. Állítsa fel az elakadásjelző háromszöget!
8. Mondja, el milyen messzire kell elhelyezni a járműtől, különböző típusú utakon!
9. Miért kell az autóbusz tisztaságára különösen ügyelni?
10. Mutassa meg azokat a helyeket az autóbuszon, ahova az utasok előszeretettel rejtenek fölösleges holmikat (ált. szemetet)!

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „D” kategóriás vezetői engedély és „D” kategóriás forgalmi vizsga vizsgáztatására vonatkozó közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
- valamint a szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatáshoz szükséges vizsgajármű:

- Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő autóbusz.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

M. Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek tehergépkocsi-vezetők részére - JGKIC

A vizsga követelményei

A vizsga célja annak a felmérése, hogy a gépkocsivezető rendelkezik-e azokkal a gyakorlati életben szükséges készségekkel és ismeretekkel, amelyek lehetővé teszik számára a különböző feladatok végrehajtását, a felmerült problémák megoldását, a konfliktusok kezelését. A vizsgatételek az elméleti tananyag tárgykörébe tartozó olyan rész-feladatok, amelyek megoldása, ill. a bemutatása gyakorlati számonkérés keretébe illeszthető. A vizsgázó a vizsga kezdetekor a tételek közül húz egyet, amelyet meg kell oldania, illetve be kell mutatnia. Egy tétellapon több kérdés található, melyek felölelik a ”Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés”, az „Előírások alkalmazása” és az „Egészségügyi, közúti közlekedési biztonság, szerviz, logisztika” témaköröket.

A vizsga időtartama 30 perc.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó

a) a kihúzott tételen szereplő feladatok elvégzéséhez nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal;
b) a feladatokat nem képes elvégezni;
c) figyelmetlenségből, hozzá nem értésből kárt okozna;
d) balesetveszélyes helyzetet teremt;
e) megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyag megegyezik a szaktanfolyam „Járművezetéshez kapcsolódó gépkocsivezetői gyakorlati ismeretek " című tantárgynak tehergépkocsi-vezetők részére vonatkozó ismeretanyagával, a vizsgán a számonkérés az alábbi kérdésbank alapján történik:

I. Biztonsági szabályokon alapuló ésszerű vezetés

1. Nevezze meg a menetellenállásokat!
2. A megfelelő szerkezeti elemekre történő rámutatással mondja el, mely menetellenállásokat lehet befolyásolni és hogyan!
3. Mutassa meg az tehergépkocsi műszerfalán a fordulatszámmérőt!
4. Értelmezze a jelleggörbéket és mondja el, hogyan tudja ezeket a gazdaságos és környezetkímélő vezetés szempontjából felhasználni!
5. Mutassa meg a jelleggörbén és a fordulatszámmérőn, hogy mekkora fordulatszámon adja le a motor a maximális forgató-nyomatékát, a legnagyobb teljesítményét,és hol legkedvezőbb a motor fajlagos tüzelőanyag fogyasztása!
6. Ismertesse, hogy az ábrán látható gumiabroncsokról mi állapítható meg! (ábra mellékelve a vizsgán)
7. Melyik menetellenállásra gyakorolja a legnagyobb befolyást a gumiabroncs levegőnyomása, és hogyan?
8. A napi első elindulásra vonatkozó KRESZ előírás [5. § (2) bek.] figyelembevételével ellenőrizze a vizsgán lévő tehergépkocsi gumiabroncsait!
9. Mutassa meg milyen szerkezeti elemeket ismer fel a rajzon! (ábra mellékelve a vizsgán)
10. Milyen típusú égésteret láthatunk? (ábra mellékelve a vizsgán)

11. A két gumiabroncs mintázata közötti különbségből mire következtet? (ábra mellékelve a vizsgán)
12. Ismertesse, hogy melyiket mikor célszerű használni, illetve milyen menettulajdonság változással jár az egyes típusok használata!
13. Milyen gumiabroncs van a vizsgán lévő tehergépkocsin?
14. Ellenőrizze a levegőnyomást és a profilmélységet!
15. Hány százalékos tüzelőanyag-többletfogyasztással kell számolni akkor, ha a gumiabroncsban a levegőnyomás az előírt érték 60 %-a?
16. Hogyan fog változni ez esetben a gördülési ellenállás, valamint a gumiabroncs élettartama?
17. Vizsgálja meg a jelenlévő tehergépkocsi gumiabroncsainak a levegőnyomását, valamint a profilmélységét!
18. Mutassa meg a tehergépkocsin azokat a szerkezeti elemeket, amelyek nem megfelelő karbantartása hátrányosan hat a tüzelőanyag-fogyasztásra!
19. A fenti ábrák segítségével ismertesse a tapadási kör fogalmát! (ábra mellékelve a vizsgán)
20. Mi történik a tehergépkocsi hátsó kerekeivel, illetve magával a tehergépkocsival, ha az ébredő erők a jobb oldali ábra szerint alakulnak? Mi a teendő ilyen esetben? (ábra mellékelve a vizsgán)
21. Mi történik a tehergépkocsival, ha egy jobb ívű kanyarban olyan sebességgel halad, amely kihasználja az oldalvezető erő 50 %-át, és hirtelen akkora fékezésre kényszerül, ami eléri a maximális fékerő 90%-át? (ábra mellékelve a vizsgán)
22. Ismertesse, hogy milyen esetekben fordulhat elő az első kerekek blokkolása!
23. Mi történik a tehergépkocsival bal ívű kanyarban, ha egy intenzív fékezés következtében az első kerekek állóra fékeződnek? Mi a teendő ebben az esetben?
24. Ismertesse, hogy milyen esetekben fordulhat elő a hátsó kerekek blokkolása!
25. Mi történik a tehergépkocsival jobb ívű kanyarban, ha egy intenzív fékezés következtében a hátsó kerekek állóra fékeződnek? Mi a teendő ebben az esetben?
26. Az ábrák segítségével magyarázza el, mi történik akkor, ha az egyik töltőkör szakadása miatt abból elszökik a levegő! (ábra mellékelve a vizsgán)
27. Ellenőrizze a tehergépkocsin vagy járműszerelvényen a légfékberendezés tömítettségét!
28. Az ábrák segítségével magyarázza el, mi történik akkor, ha az egyik fékezőkör szakadása miatt abból elszökik a levegő! (ábra mellékelve a vizsgán)
29. Ellenőrizze a tehergépkocsin vagy járműszerelvényen a légfékberendezés nyomásesését és tömítettségét!
30. Magyarázza el az ABS berendezés lényegét!
31. Mutassa meg az ABS ellenőrző lámpát a tehergépkocsi műszerfalán és ismertesse a működését!
32. Ismertesse a fékezés módját csúszós úton ABS berendezéssel felszerelt, illetve ABS nélküli járművön!

II. Előírások alkalmazása

1. Mutassa meg a járműben lévő menetíró berendezés kezelőszerveit!
2. Digitális készülék esetén ismertesse ezek funkcióit, analóg berendezés esetén mutassa meg a korong kitöltésének a szabályait!
3. Milyen célt szolgál a tevékenységigazoló lap?
4. Ismertesse, hogy milyen esetben van szükség közösségi engedélyre a fuvarozásnál!
5. A belföldi árufuvarozói engedélyt helyettesíti-e a közösségi engedély?

6. Hol kell tartani a közösségi engedélyt fuvarozás közben?
7. Ismertesse a CMR és a CEMT engedélyek alkalmazására vonatkozó szabályokat!
8. Mire szolgál a CMR és a CEMT engedély, mi az eltérés közöttük?
9. CEMT engedéllyel végezhető-e kabotázs fuvarozás, illetve Európai Unión kívüli országba irányuló fuvarozás?
10. Ismertessen néhány különleges feltételekkel fuvarozható árufajtát!
11. Mit szabályoz az ATP egyezmény?
12. Hány példányban kell kitölteni a fuvarlevelet, és kik kapják az egyes példányokat?
13. Nemzetközi forgalomban milyen dokumentum bizonyítja a megkötött fuvarozási szerződést?
14. Állapítsa meg, hogy milyen menetíró berendezés található a vizsgán lévő tehergépkocsin!
15. Mutassa meg a kezelőszerveit, ismertesse ezek funkcióit!
16. Milyen dokumentumokat kell magával vinnie, ha ezzel a járművel végez közúti fuvarozást?
17. Mit ért kombinált fuvarozás alatt?
18. Mit nevezünk „huckepack" fuvarozásnak?
19. Pihenőidőnek számít-e a vezető vonaton, vagy kompon utazással eltöltött ideje?
20. Ismertesse, milyen tűzoltó készülékkel kell felszerelni a vizsgán lévő tehergépkocsit!
21. Mutassa meg a tehergépkocsin elhelyezett tűzoltó készüléket!
22. Ellenőrizze a tűzoltó készülék érvényességét!

III. Egészségügyi, közúti közlekedési biztonság, szerviz, logisztika

1. Mutassa meg a vizsgán lévő tehergépkocsin azokat a rejtekhelyeket, ahol illetéktelen személyek elrejtőzködése lehetséges!
2. Soroljon fel néhány olyan biztonsági szabályt, amellyel elkerülhető, hogy a tehergépkocsira illetéktelen bevándorlók feljussanak!
3. Ismertesse a biztonságos szállítás, rakományrögzítés alapelvet!
4. Mutasson a vizsgán lévő tehergépkocsin néhány rakományrögzítési lehetőséget!
5. Töltsön ki egy feltételezett balesetről egy (nemzetközi) baleseti kárbejelentő lapot!
6. Ismertesse az áruszállítással, rakományrögzítéssel kapcsolatos öt legfontosabb szabályt, amelyeket a nagyobb biztonság elérése érdekében be kell tartani!
7. Ismertesse a különböző rögzítő eszközöket, amelyeket a rakomány rögzítésénél alkalmazhat!
8. Ismertesse ezen eszközök ellenőrzéseinek fő szempontjait!
9. Mit ért alakzáras rögzítés alatt?
10. Mit ért közvetlen rögzítés alatt?
11. Milyen rakományok rögzítésénél nem alkalmazható önmagában a keresztirányú lekötés?
12. Ismertesse a kézi anyagmozgatással kapcsolatos veszélyeket, egészségkárosító hatásokat és ezek megelőzése érdekében betartandó szabályokat!
13. Ellenőrizze a vizsgán lévő jármű felépítményét és a rakományrögzítő pontokat!
14. A korszerű tehergépkocsik szervízelését és rendszeres karbantartását ma már általában szakműhelyekben végzik, van azonban néhány művelet, amelyeknek elvégzése a gépkocsivezető feladata. Nevezze meg ezek közül a legfontosabbakat!
15. Végezze el a napi első elindulás előtti kötelező ellenőrzéseket!

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- érvényes, „C” kategóriás vezetői engedély és „C” kategóriás forgalmi vizsga vizsgáztatására vonatkozó közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
- valamint a szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatáshoz szükséges vizsgajármű:

- Érvényes forgalmi engedéllyel, felelősségbiztosítással rendelkező, a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 5. mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő tehergépkocsi.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

N. Járművezetés vészhelyzetek létrehozására alkalmas tanpályán vagy korszerű szimulátor berendezésen – SPECVC, SPECVD

A vizsga követelményei

A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó hogyan tudja kezelni a járművet különböző útviszonyok mellett, nedves és különösen síkos útfelületen.

A vizsga időtartama 30 perc.

A vizsga során a vizsgázónak az alábbi feladatok (**Manőverezési feladatok**) közül kell 3-at sikeresen elvégeznie

- M1 - vészfékezéssel történő megállás,
- M2 - vészfékezéssel történő megállás eltérő tapadású felületen,
- M3 - kanyartechnika,
- M4 - szűk folyosón történő áthaladás,
- M5 - akadály kikerülése fékezéssel és fékezés nélkül.

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelenséget okozó hibát vét a vizsgázó, ha

a) a vizsgázó az alábbi hibák valamelyikét elköveti

- veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz,
- balesetveszélyes manővere miatt a szakoktatónak be kell avatkoznia,
- a vizsgafeladat végrehajtásához meghatározott biztonsági (balesetvédelmi, munkavédelmi) előírásokat nem tartja be,
- a feladat végrehajtása a másodszori próbálkozás után is rossz, sikertelen vagy értékelhetetlen,

b) a hibavonalak száma több, mint 7.

A vizsga ismeretanyaga

Manőverezési feladatok

- **M1 - Vészfékezéssel történő megállás**

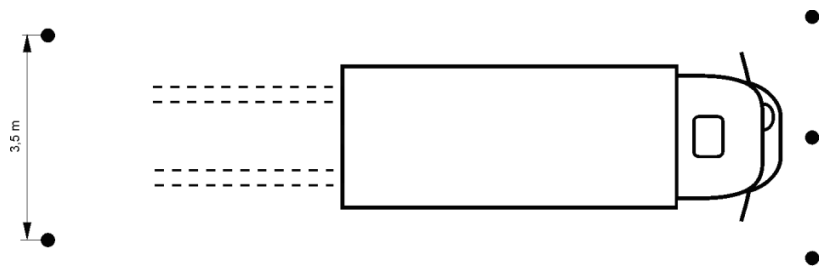

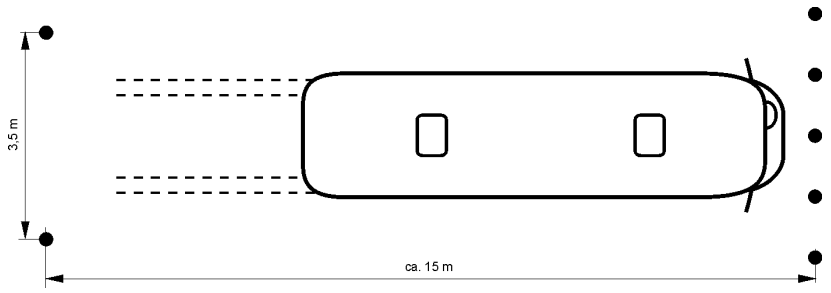

1. ábra

- Követelmény
  - A feladat végrehajtása tanpályán: a tanpálya megfelelő pontján el kell helyezni egy bóját. A járművet a bója irányában fel kell gyorsítani és a bója előtt egyszeri vészfékezéssel (a féken lazítani nem szabad) úgy kell megállítani, hogy a jármű eleje és a bója közötti távolság ne legyen több 1 m-nél. A sebességet – amelyről a fékezést végre kell hajtani – a pálya mérete és a jármű gyorsító képessége határozza meg. A feladatot száraz útburkolaton 40-70 km/h, csúszós útburkolaton 30-50 km/h sebességtartományban kell végrehajtani. A feladat helyének kijelölésekor figyelembe kell venni, hogy a bója mögött megfelelő méretű biztonsági területnek kell maradnia. (1. ábra). Bóját érinteni, feldönteni nem szabad.
  - A feladat végrehajtása szimulátoron: szimulátor használata esetén a vezetőnek a virtuális járművel való haladása során időben kell észlelnie, hogy féktávolságának közelében akadály bukkan fel, amelynek az elütését csak vészfékezéssel lehet megakadályozni (vészhelyzetnek ki kell alakulnia). Lényeges, hogy a számítógép által mért értékek: a gépkocsivezető reakcióideje, valamint a jármű sebességétől függő fékútja a lehető legrövidebb legyen.
- Hibavonalat kell adni, ha
  - nem képes az előírt sebesség elérésére és megtartására,
  - korán kezd el fékezni,
  - a fékezőerőt csökkenti,
  - tanpályás vizsga esetén bóját érint vagy feldönt,
  - 1 m-nél távolabb áll meg a bójától,
  - szimulátor esetén az értékelésnél a számítógép minősítése alapján nem került vészhelyzetbe.

- **M2 - Vészfékezéssel történő megállás eltérő tapadású felületen**

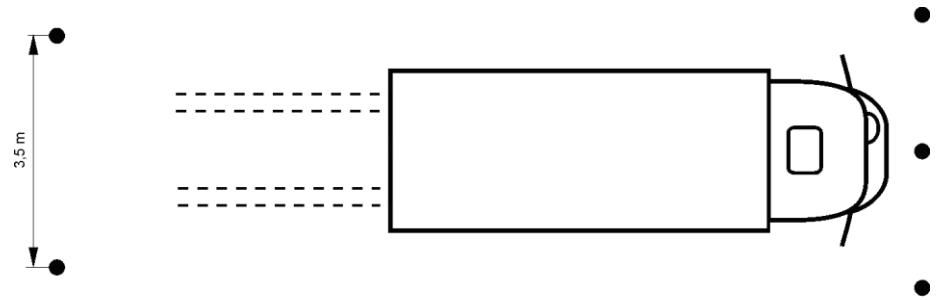

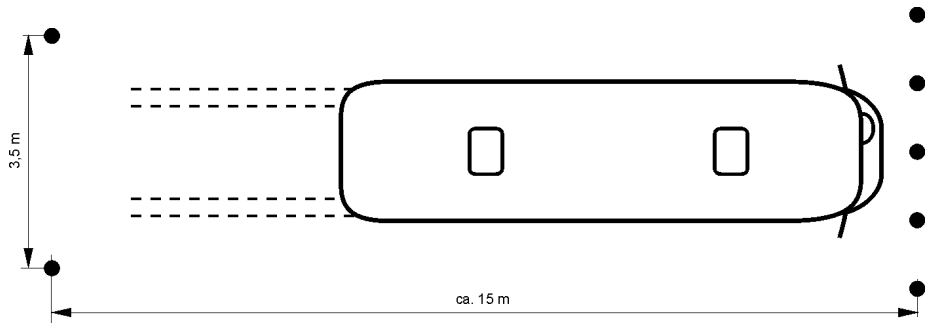

2. ábra

- Követelmény
  - A feladat végrehajtása tanpályán: a tanpálya megfelelő pontjain való bóják elhelyezésével, és eltérő tapadási felület kialakításával kell biztosítani a feladat végrehajtását. A járművet a bója irányában fel kell gyorsítani és a bója előtt egyszeri vészfékezéssel (a féken lazítani nem szabad) úgy kell megállítani, hogy a jármű eleje és a bója közötti távolság ne legyen több 1 m-nél. A feladat helyének kijelölésekor figyelembe kell venni, hogy a megállás helyénél megfelelő méretű biztonsági területnek kell maradnia.(2. ábra). Bóját érinteni, feldönteni nem szabad.
  - A feladat végrehajtása szimulátoron: szimulátor használata esetén a vezetőnek a virtuális járművel való haladása során kell a feladatot végrehajtania. Lényeges, hogy a számítógép által mért értékek: a gépkocsivezető reakcióideje, valamint a jármű sebességétől függő fékútja a lehető legrövidebb legyen.
- Hibavonalat kell adni, ha
  - nem képes az előírt sebesség elérésére és megtartására,
  - tanpályás vizsga esetén bóját érint vagy feldönt,
  - a fékezőerőt csökkenti,
  - 1 m-nél távolabb áll meg a bójától,
  - korán kezd el fékezni (a jármű még nincs minden kerekével az eltérő tapadású felületen),
  - szimulátor esetén az értékelésnél a számítógép minősítése alapján nem került vészhelyzetbe.

- **M3 – Kanyartechnika**

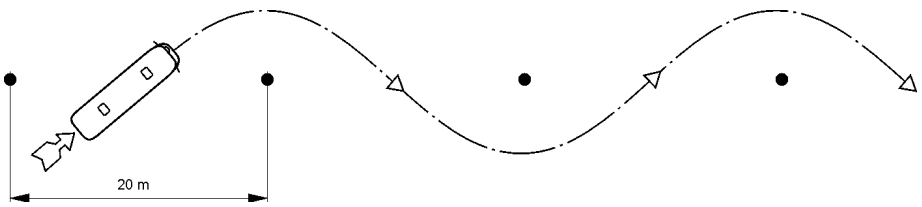

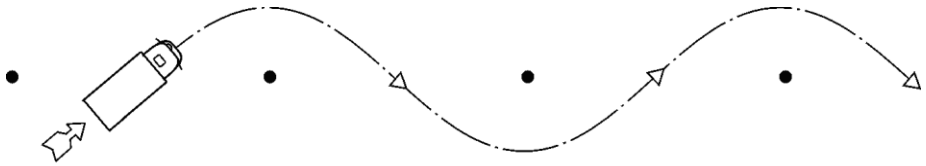

3. ábra

- Követelmény
  - A feladat végrehajtása tanpályán: a jármű hosszához igazodó távolságban elhelyezett bóják közötti, a gyakorlatvezető által meghatározott sebességgel történő szlalomozás, bóják feldöntése, érintése nélkül (3. ábra).
  - A feladat végrehajtása szimulátoron: szimulátor használata esetén feladat a szakoktató által meghatározott, illetve a gépkocsivezető által megválasztott sebességgel való haladás. Lényeges a jármű sebességének függvényében az időben és jó irányban elvégzett kormánykorrekció, a pedálok helyes kezelése, a jármű feletti uralom megőrzése.
- Hibavonalat kell adni, ha
  - megáll a feladat végrehajtása során,
  - nem képes az előírt sebesség elérésére és megtartására,
  - helytelen a kormánykezelés,
  - tanpályás vizsga esetén bóját érint vagy felborít,
  - szimulátor esetén az értékelésnél a számítógép minősítése alapján nem került vészhelyzetbe.

- **M4 - Szűk folyosón való áthaladás**

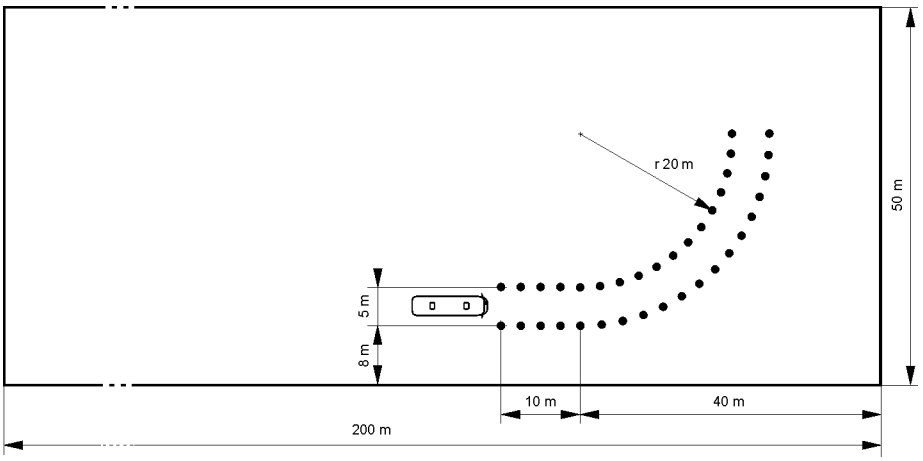

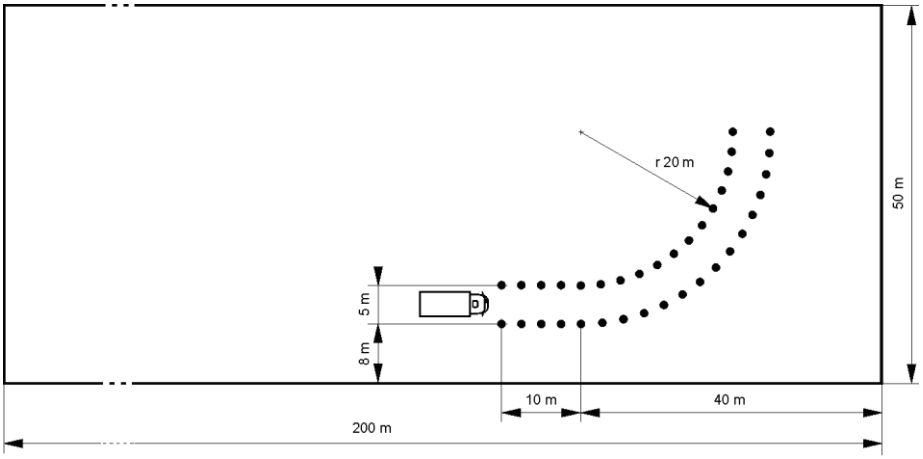

4. ábra

- Követelmény
  - A feladat végrehajtása tanpályán: bójákkal kijelölt íven kell haladni, kanyarodni. a kanyar kezdetéhez meghatározott sebességgel kell megérkezni annak érdekében, hogy a járművet lassítani kelljen (5. ábra). A bójákkal kijelölt pályára a járműnek legalább 30-35 km/h sebességgel kell érkeznie. A megadott ponton megkezdett fékezéssel kell a gépkocsit lassítani. Jónak minősül a gyakorlat, ha a gépkocsi a nyomsávon belül marad, nem dönti fel és nem érinti a bójákat.
  - A feladat végrehajtása szimulátoron: a virtuális járművet vezetve kell végighaladni a pályavonalon. Jónak minősül a gyakorlat, ha a gépkocsi a nyomsávon belül marad, nem dönti fel és nem érinti a bójákat.
- Hibavonalat kell adni, ha
  - megáll a feladat végrehajtása során,
  - nem képes az előírt sebesség elérésére, és megtartására,
  - tanpályás vizsga esetén bóját érint vagy felborít,
  - helytelen a kormánykezelés,
  - szimulátor esetén az értékelésnél a számítógép minősítése alapján nem került vészhelyzetbe.

- **M5 - Akadály kikerülése fékezéssel és fékezés nélkül**

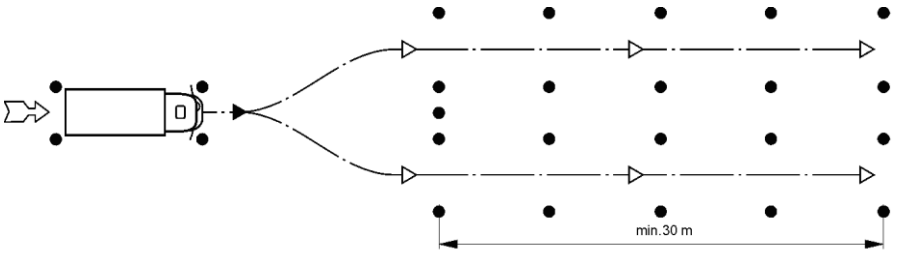

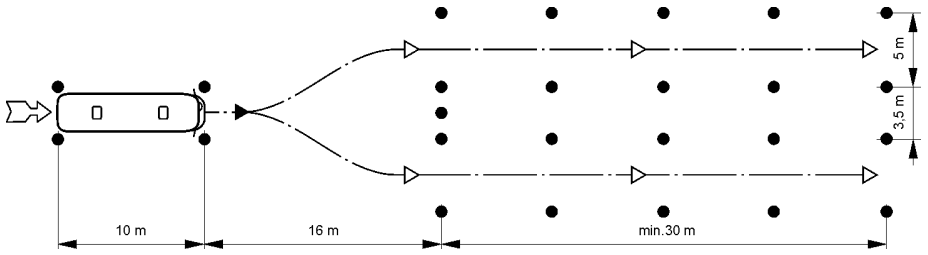

5. ábra

- Követelmény
  - A feladat végrehajtása tanpályán: a rendelkezésre álló bójákból egy „Y" elágazást kell kiépíteni. Az „Y" szárán érkező jármű egyenesen továbbhaladni nem tud, ezért vagy jobbra, vagy balra sávváltásra kényszerül. A vizsgabiztos a feladat végrehajtása előtt meghatározza, hogy a fékezéssel vagy fékezés nélkül kell a manővert teljesíteni. A gyakorlatvezető határozza meg az utolsó pillanatban a sávváltás irányát. Fékezés nélküli változat esetén a feladatot mérsékelt, de egyenletes sebességgel kell végrehajtani. Fékezéssel kombinált változat esetén a tréninget vezető határozza meg a folyosóba érkezés sebességét és a fékezés kezdetének a helyét (6. ábra). A feladat végrehajtása során bóját érinteni, feldönteni nem szabad.
  - A feladat végrehajtása szimulátoron: a virtuális járművet vezetve kell végighaladni a pályavonalon. A feladat végrehajtása során bóját érinteni, feldönteni nem szabad.
- Hibavonalat kell adni, ha
  - megáll a feladat végrehajtása során,
  - nem képes az előírt sebesség elérésére, és megtartására,
  - tanpályás vizsga esetén bóját érint vagy felborít,
  - helytelen a kormánykezelés,
  - nem a gyakorlatvezető által meghatározott irányba tér ki,
  - nem a vizsgabiztos által meghatározott módon hajtotta végre a feladatot (fékezéssel/fékezés nélkül),
  - szimulátor esetén az értékelésnél a számítógép minősítése alapján nem került vészhelyzetbe.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatásához szükséges képesítés, végzettség:

- autóbusszal történő tanpályás vagy szimulátoros vizsga esetén érvényes „D" kategóriás vezetői engedély és „D" kategóriás forgalmi vizsga vizsgáztatására vonatkozó közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,
- tehergépkocsival történő tanpályás vagy szimulátoros vizsga esetén érvényes „C" kategóriás vezetői engedély és „C" kategóriás forgalmi vizsga vizsgáztatására vonatkozó közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés,

valamint a szaktanfolyami vizsgabiztosi névjegyzékben való szereplés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsga az azonos elnevezésű tantárgy végrehajtásához szükséges feltételeknek megfelelő tanpályán vagy korszerű szimulátoros berendezésen hajtható végre.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a szaktanfolyam igazolt elvégzése.

Tanpályás végrehajtás esetén a vizsgához az azonos nevű tantárgy végrehajtásához szükséges feltételeknek megfelelő gyakorlatvezetőt kell biztosítani, aki a szakszerű és biztonságos végrehajtásáért felel.

Szimulátoros végrehajtás esetén a vizsgához az azonos nevű tantárgy végrehajtásához szükséges feltételeknek megfelelő, a szimulátor kezelésére alkalmas személy kell biztosítani.